SOLDATUL

Nr. 253 | APARE MARȚEA, JOIA și SÂMBĂTA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. SĂRINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

Foștii robi ai Moscovei contra bolșevismului

Ceeace deosebește rolul forțelor europene grupate în jurul armatelor germane în acest război, este opera constructivă și de dreptate spre binele tuturor, pe care-ele o înfăptuiesc în Răsărit. Am vorbit aici de pilduitoarele constatări făcute în țările baltice de ziaristul elvețian, d. Paul Gentizon și publicate în revista „Le Mois Suisse". În ele se încresta mai cu seamă sentimentul popoarelor, cari au îndurat timp de un an de zile groaznica ocupație bolșevică: că datoria tuturor europenilor civilizați este să dea, întreg și neprecupețit, sprijinul lor armatelor germane pentru înfrângerea și stârpirea comunismului dela Moscova. Iată, pentru lămurirea acestui sentiment, ce spune d. Paul Gentizon, în al doilea reportaj publicat în „Le Mois Suisse":

„Să nu se uite, că de secole, poporul estonian a stat mereu în avant-posturile luptei pentru apărarea Occidentului. De aceea, sunt foarte numeroși cei ce s'au alăturat cu toată voia lor luptei germanilor. Imensa majoritate îi consideră ca pe niște mântuitori și dorește pe față organizarea unei Europe noui, în care comunismul marxist să fie cu totul înlăturat".

Sentimentul acesta firesc și explicabil la popoarele libere încătușate sau amenințate de bolșevici nu este însă o particularitate europeană, o formă de manifestare a egoismelor naționale de dincoace de zona de experimentare a teoriilor marxiste. El e în egală măsură viu și puternic în sufletele mulțimilor eliberate din Uniunea Sovietică. Manifestația de la Odesa, despre care am vorbit aici zilele trecute, în care se rostia înaltul institut de cultură al Universității, cu recunoștință pentru largul spirit românesc și împotriva reîntoarcerii întunericului bolșevic, dovedește că trezirea mulțimilor, cari au stat 25 de ani sub teroarea roșie, este completă și crează în Răsărit cel mai puternic stăvilar contra puhoiului de ură și nimicire al comunismului.

Iar această conștiință, care a stat amorțită în tainițele cele mai nepătrunse ale sufletului mulțimilor robite din Uniunea Sovietică se ridică de pretutindenea spre a-și spune cuvântul ei de hotărâtă desprindere din cătușele Moscovei. În populația caucaziană, care și-a părăsit căminurile spre a urma armatele române și germane în mișcarea lor de retragere strategică din iarna aceasta; în mulțimile cari au făcut acelaș act de solidarizare cu lupta noastră pe Don sau mai sus în sectoarele centrale ale frontului, fenomenul e acelaș și are aceeaș explicație: masele populare din fosta Uniune Sovietică nu mai consimt să-și pună grumazul în jugul bolșevismului. De aceea D. Koch, comisarul Reichului în Ucraina, putea să constate cu mulțumire zilele trecute, cât de zadarnică este disperata propagandă a Moscovei, de a stârni revolta populațiilor din zonele eliberate și ce rodnic spirit nou se ridică aici și care este cea mai sigură garanție, că victoria va fi a noastră, a celor ce luptăm împotriva bolșevismului.

D. I. Cucu

Înșiruiți, om după om, vânătorii de munte români ocupă o trecătoare *(SMP)*

CIUMA DIN RĂSĂRIT

Ciuma era pe vremuri un oaspe destul de des pe meleagurile europene. Pornea din răsărit pe uscat, în bagajele vreunui comerciant sau pe mare în câte o corabie plină cu șobolani.

Moartea se răspândea cu iuteala fulgerului. Sute, mii, zeci de mii de oameni cădeau pradă teribilului flagel. Nimeni nu era cruțat. Bărbați, femei, copii erau culeși la întâmplare și trimiși în cimitirele cari se înmulțeau cu nemiluita.

Lupta împotriva ciumei se începea cu îndoiala în suflet. Cei loviți se foloseau de toate mijloacele pentru alungarea îngrozitorului dușman. După ce nenumărate vieți erau secerate, abia atunci boala roșie pleca pe alte tărâmuri.

Mai târziu, Europa a început să fie mai atentă la pericolul morții roșii. O seamă de măsuri erau luate pentru a împiedica intrarea pe continent a epidemiei. Sute de ani Europa a putut să trăiască în liniște, tocmai datorită acestor măsuri aspre.

Din anul 1918, un alt focar de ciumă s'a născut în răsărit: comunismul. Noua boală devenise și mai gravă decât cea de altădată. Ciuma rusească nu ataca numai trupul, ci ceeace e și mai de preț: sufletul.

Așa după cum se răspândea în trecutele vremuri ciuma, tot astfel căuta să se răspândească în Europa și pe celelalte continente: comunismul. Agenții flagelului apăreau pretutindeni, boala se năștea în corpurile mai slabe, se răspândea pe alocurea cu iuteală, până ce forte sănătoase interveneau spre a o nimici.

În anul 1919 comunismul apare în Ungaria. Armatei române îi revine sarcina de a stârpi boala roșie din statul vecin.

De atunci începând, sovietele au încercat totul pentru a infecta și celelalte națiuni de virusul comunismului. În Spania, Franța, încercarea bolșevică dă roade văzând cu ochii. În Spania s'a ajunge la război civil datorit comunismului. Franța ajunge să fie îngenunchiată în cel mai scurt timp datorită aceluiaș factor.

Noi românii, prima piedică în calea comunismului am fost încercați și mai mult decât celelalte națiuni. Sănătatea românească a învins însă cu ușurință microbul bolșevic.

Am făcut o comparație între ciumă și bolșevism, pentrucă într'adevăr cele două fenomene se aseamănă întru totul. Se răspândesc la fel și ucid la fel.

Iată deci războiul din Răsărit trebue să ne preocupe mai mult decât oricare alt război. O victorie rusească ar însemna cel mai îngrozitor dezastru pentru noi. Odată instalat în țara noastră comunismul, ființa noastră de popor ar dispare pentru totdeauna.

De altfel avem numeroase exemple de ceeace înseamnă o ocupație rusească. Basarabia și nordul Bucovinei n'au stat decât un an sub stăpânirea bolșevică și rana lăsată de această stăpânire e înfiorătoare. Sunt atât de puțini acei cari au mai rămas în viață. Toți românii mai răsăriți, crezuți periculoși pentru regimul rusesc au fost ridicați și duși în Siberia sau uciși pe loc și aruncați în câte o groapă comună. Cei cari au mai rămas în viață, n'au trăit propriu zis în acest an. N'aveau dreptul de a se ruga și gândi. Închiși în case și închiși în ei înșiși, vegetau abia, așteptând dela frații lor eliberare.

În țările Baltice s'a procedat la fel de sângeros. Bestialitatea bolșevică s'a manifestat în toată hidoșenia ei. Lagărele concentraților politici au dovedit că roșii nu mai au nimic comun cu ființa umană.

Iată cum descrie un martor ocular o scenă petrecută într'un lagăr politic.

„Deodată liniștea de mormânt fu sfâșiată de un țipăt strident. Era strigătul unui copil: — Mamă, dragă mamă, ajută-mi! Un băețaș ca de vreo doisprezece ani, cuprins de frica morții se ținea strâns de gratiile de fier ale ferestrei celulei. Inima sa de copil nu putea înțelege că trebue să moară.

Veniră doi sbiri și încercară să smulgă copilul dela gratiile ferestrei aplicându-i lovituri și îmbrâncindu-l. Mai răsună odată strigătul de ajutor: „Mamă, mămică, ajută-mi".

Gâdele ridică cravașa și o repezi asupra degetelor înțepenite și asupra trupului pe jumătate gol al copilului. Mai lovi odată și apoi încă odată. Un țipăt sfâșietor, un vaet potolit... Apoi totul se liniști. Se terminase.

Scene de felul acesta deveniseră obișnuite pentru călăii roșii. Pământul cutropit de ei se transformă repede într'un cimitir al tuturor.

Voința cu care luptăm în Răsărit pentru stârpirea ciumei roșii este mai mult decât justificată. Patria n'a trecut niciodată prin momente mai grele decât acestea. Numai victoria totală ne poate salva.

SUFLETUL NAȚIUNII

În momentul deslănțuirii războiului contra comunismului, întreaga suflare românească s'a unit într'un gând: acela de a face și da fiecare totul pentru izbânda finală.

Pe front zeci de mii de eroi au fost citați zilnic prin ordine de zi pe armată, pentru acte de bravură fără seamăn. Comunicatele germane precizau prezența trupelor românești la toate victoriile contra sovieticilor.

În dosul frontului, națiunea a căutat să se arate demnă de cei din linia de foc. Fiecare a dat ceiace a putut. Unii mai mult, alții mai puțin, dar a dat fiecare punând întregul suflet în slujba marei cauze. Mareșalul Antonescu, Conducătorul Statului român, a urmărit cu atenție părintească toate aceste manifestații, — a citat în nenumărate rânduri, pe națiune, pe toți acei cari dovedeau o dragoste nețărmurită pentru Patrie, aducând jertfe ce eșeau mult din comun. Neam ocupat de aceste cazuri și am arătat de fiecare dată sensul adânc al faptelor celor citați pe națiune. Rezulta din fiecare din această faptă dorința de a sluji țara și victoria țării.

Acum câteva zile, Mareșalul a citat pe națiune alte persoane. De data aceasta e vorba de câțiva elevi din clasele primare, care zi de zi au strâns cu râvnă micile lor economii, pentru a le da pentru ridicarea Palatului invalizilor de război.

Gestul celor mari ne-a emoționat fără îndoială. Gestul celor mici ne umple însă de o mulțumire și mai mare. Cei în floarea vârstei sau încărunțiți de vreme cunosc greutățile prin care trece țara și înțeleg rostul jertfei mutilaților. Cei mici însă, n'au încă, viziunea clară a epopeii care se desfășoară în răsărit. Ei n'au decât intuiția ei. Ei n'au dăruit cu creerul, ci cu inima lor. Deaceia jertfa lor e cu atât mai prețioasă.

Un popor nu trăește decât prin tineretul lui. Vlăstarele tinere vor fi acelea care vor duce viața Națiunii mai departe. Poporul care n'are sănătoase tinerele vlăstare e sortit pieirii.

Câtă speranță trebuie să legăm noi românii în schimb față de generația care-și trăește încă copilăria, precum și de generația care se află azi pe băncile Universităților. Și unii și alții au fost citați pe națiune. Și unii și alții au dat dovadă că sunt fii demni ai celor cari luptă cu atâta vitejie pe îndepărtatele meleaguri rusești.

Din stejar, stejar răsare — spune cântecul românesc. Din trunchiul sănătos al neamului românesc, care a dovedit dealungul tuturor vremurilor cele mai alese însușiri, nu se puteau naște decât astfel de mlădițe. Pui de eroi azi, mâine eroi și ei.

Ion Munteanu

Pagina Literară

POPA TANDA

de I. SLAVICI

Părintele Trandafir, fiul dascălului Pintilie, a ajuns preot chiar în satul său, Butucani; dar fiindcă-i place să spună omului drept în faţă, s'a certat cu poporenii şi a fost mutat în satul Sărăceni, vestit prin locuitorii lui leneşi şi săraci.

Săracenii? Un sat cum Săracenii trebue să fie. Ici o casă, colo o casă... tot una câte una... gardurile sunt de prisos, fiindcă n'au ce îngrădi. Uliţă este satul întreg. Ar fi rău lucru un horn la casă: fumul iese prin acoperiş. Nici muruiala pe pereţii de lemn n'are înţeles, fiindcă tot cade cu vremea depe dânşii. Câteva lemne clădite laolaltă, acoperiş din paie amestecate cu fân, un cuptor de pământ cu prispa bătrânească, un pat alcătuit din patru pari bătuţi în pământ... lucru scurt, lucru bun.

In vârful satului, adică la cel mai înălţat loc, este o alcătuială pe care Săracenii o numesc „biserică". Ce să fie şi asta? Este o grămadă de pari bătrâni puşi unii peste alţii în chip de pereţi. Stâlpii din faţă, fiind putreziţi, de când a bătut vântul cel mare, s'au plecat spre răbdătorul pământ, trăgând cu sine întreaga alcătuială. Aşa a şi rămas apoi, biserica fiind în Săracenii un lucru de prisos.

Popă? Se zice că nu e sat fără popă. Pe semne cine a făcut zicala asta, n'a ştiut de Săracenii. Mai că n'a fost încă popă care să fi stat mai mult de trei zile în Săracenii: într'una vine, într'una stă, iar într'a treia se duce.

Văzând sărăcia şi lenea din satul acesta, părintele Trandafir s'a aşezat pe lucru să îndrepte pe oameni. A început cu predicile. Duminecă a avut oameni la biserică, dar celelalte n'a mai avut pe nimeni. Cui dar să ţie predica? A început atunci cu sfaturi. Umbla toată ziua prin sat şi îndemna la muncă. Nici astfel n'a îndreptat nimic. A început atunci cu batjocura:

Unde afla un om, părintele Trandafir începea a-l face de râs şi a-şi bate joc de el în tot chipul. Trece pe lângă o casă cu acoperişul stricat: „Măi, dar iscet om mai eşti tu!", grăieşte către stăpân, „şi prin vârful casei ai ferestre". Află o femeie cu cămaşa nespălată: „Uite măi! dar de când aţi început voi să purtaţi rochii de postav?" Dă de un om culcat la umbră şi-i zice: „Bun lucru! Bun lucru!", iar dacă omul se scoală, îl roagă să nu se lase de lucru, că are copii. Aşa începe şi o duce mai departe tot aşa. A ajuns treaba într'atâta, încât oamenii cale de-o poştă se feresc din calea popii. A ajuns ca şi ciuma. Dar mai rău decât toate este una: după atâta tândălitură, oamenii i-au pus numele „Popa Tandă". Apoi popa Tandă a şi rămas.

Sătenii s'au plâns la episcop, dar acesta a dat dreptate preotului. Cu atâta însă ei nu se puteau mulţumi. Sătenii nu veniau la biserică şi ei n'avea căştig de nicăieri. Cu ce să trăiască? Zestrea nevestei scădea mereu. Şi avea trei copii şi unul pe drum. Intr'o zi în biserică, cum era singur, i-au dat lacrămile de supărare.

S'a gândit atunci să facă altfel: să se îngrijească întâi de el şi apoi de sătenі, fiindcă nici casa lui nu era mai bine ţinută decât a sălenilor. Era casa bisericii, făcută anume pentru preot. „Nu merge", grăi părintele Trandafir; „aşa nu merge". Şi începu a se face şi el om ca toată lumea, a se îngriji înainte de toate de binele casei sale. Numai decât în primăvară luă un ţigan, îl puse să frământe pământ şi-şi lipi casa. In câteva zile toţi patru pereţii erau lipiţi şi muruiţi. Acum părintele şedea mai bucuros afară decât în casă, fiindcă din casă nu se vede atât de bine muruiala casei: şi era frumos lucru o casă muruită în Săracenі, mai ales când omul îşi putea zice: „e a mea". De câte ori ochii părintelui scăpătau peste pereţi pe acoperiş, vedea tot acoperişul stricat; şi totuşi de câte ori voia să vadă pereţii, vedea tot acoperişul. Afurisitul de acoperiş! Nu mai era chip să-l lase precum era.

Colo jos în vale, pe unde sunt bălţile cele multe, nu cresc numai sălcii şi răchite. Pe ici pe colea este şi şovar, pipirig, papură, ba chiar şi câte un fir de trestie. „Aşa am să fac!" gândi preotul. Luă un om, îl puse la şovar, la pipirig, la papură şi trestie. Sâmbătă era plin împrejurul casei — tot snopi legaţi cu nuiele de răchită. In cealaltă Sâmbătă, acoperişul era cârpit şi tivit pe prăjini legate cu furci. Acum lucrul era chiar bine — şi nu scump. Oamenii treceau pe lângă casa preotului şi clătinau din cap în semn de mirare.

Dar tot se mai afla un lucru care nu se potrivia. Preotul se simţia prea în câmp. Părintele se cam sfia a zice „la mine acasă", fiindcă vedea că „la el" este „în sat". Mai trebuia deci un gard şi o portiţă, pe care să intre oamenii când vin la preot. El luă un om, îl trimise să taie spini şi pari, bătu parii în pământ, puse spini printre pari şi gardul fu gata.

Când omul a făcut începutul, nu mai ajunge la capăt. O dorinţă naşte pe cealaltă. Acum preotesei i-a intrat un lucru în cap.

— „Ştii tu ce, părinte?" zise ea într'o dimineaţă. „Eu aş gândi că ar fi bine să fac câteva straturi colo dealungul gardului".

— Straturi?

— Da! să semăn ceapă, morcovi, fasole, cartofi şi curechi (varză).

Părintele rămase uimit. Ii părea că aşa ceva ar fi peste putinţă. Straturi în Săracenі! Dar câteva zile capul îi era plin de straturi de cartofi, curechi şi fasole; iar peste alte câteva zile locul era săpat, straturile făcute. Nu era ziuă în care atât preotul cât şi preoteasa să nu fi mers măcar de zece ori la straturi, ca să vadă dacă nu erau răsărite semînţele. Iar sătenii treceau pe lângă casa preotului, priviau printre spini la straturi şi se mirau.

— „Auzi tu, preoteasă" grăi preotul; „oare n'ar fi bine să semănăm păpuşoiu pe lângă gard şi împrejurul straturilor?"

— Ba bine, zău aşa! Mie îmi place păpuşoiul verde.

A pus apoi păpuşoiu şi în dosul casei, unde era un loc de cinci ori mai mare decât cel din faţă. Preotul mai avea şi locuri în ţarină, pe carі le dedea sătenilor să le lucreze în parte. Hotărî să le lucreze singur. Înjgheabă plug, car, cai, îşi făcu grajd. Preoteasa îngriji şi ea mai bine de casă. Apoi preotul s'a învăţat să facă leşie de nuiele şi rogojini, pe urma cărora căpăta la târg bani buni.

Oamenii vedeau şi ştiau tot şi se mirau.

Drumul de ţară vine din oraş, trece pe lângă Valea-Seacă şi merge mai departe pe Valea-Răpiţii. Unde se întâlnesc drumurile la împreunarea celor două văi pe Răpiţa, este o moară, lângă moară este o rugă, lângă rugă este o fântână, iar lângă fântână sunt opt paltini frumoşi. Locul acesta se zice „La rugă la Săracenі!" De aici până la Săracenі nu este decât cale de un ceas. Cu toate aceste, de câte ori vine dela oraş, Săraceanul se opreşte aici, adapă caii şi mai stă puţină vreme, aşteptând să vie vreun drumeţ care să întrebe: „Ce sat e acela unde se vede biserica cea frumoasă cu pereţi albi şi cu turn sclipitor?" Fiind întrebat astfel, el îşi netezeşte mustăţile şi răspunde privind fălos spre acel loc; „Acolo sus pe Gropniţa? Acela e satul nostru, Săracenii, dar clopotele să le auzi: ce clopote sunt în turnul acela!... S'aud cale de trei ceasuri!"

Unde se despart drumurile este un stâlp cu două braţe, pe un braţ stă scris: „Spre Valea Răpiţii", celălalt „Spre Valea-Seacă" Drum ca acela care trece prin Valea-Seacă în spre Săracenі, jur împrejur nu este. Neted ca masa şi vârtos ca sâmburele de cireşe. Se vede că Săracenii l-au făcut de dragul lor. In dreapta şi în stânga, tot zece, cincisprezece paşi unul de altul, sunt nişte nuci stufoşi, la carі omul priveşte cu drag. Albia pârâului rămâne la dreapta. Drumul trece pe coaste, mai pe sus, ca să nu-l atingă năpădirea apei. Săracenii au trebuit să sfarme stânci în calea lor; dar au făcut-o bucuroşi, fiindcă din stânci şi-au făcut drumul.

Pe aici Săraceanul se simte acasă, pentru aceea mână numai în paşi. De altmintrelea nici nu i se urăşte. Aproape la tot pasul întâlneşte câte un cunoscut, cu care mai schimbă vorba „de unde până unde". Unul duce un car de var, celălalt un car de poame; mai apoi vine unul cu împletituri, altul cu un car de roate, doage ori alt lemn lucrat. Iar pe marginea drumului, din când în când, dă de pietrari carі ciocănesc din zori până la apusul soarelui. Astă cale nu e pustie!

Unde coteşte valea şi drumul, acolo sunt vărătrile. Aici apoi e târg întreg. Unii încarcă var, alţii descarcă piatară şi lemne. Pietrarii toacă, vărarii aruncă lemne în foc, stăpânii fac larmă unul pentru cinci.

Dela acest loc şi satul se vede mai bine. Grădinile sunt însă prea îndesate cu pomi. Numai printre crengi ori peste pomi vedem pe ici-colo câte o bucată din pereţii şi acoperemintele caselor. Casa popei este tocmai sus lângă biserică: nici din ea nu vedem însă de cât cinci ferestre şi un acoperământ roşu cu două hornuri. In faţă cu biserica este şcoala. Zidirea cea mare care se vede mai în vale este primăria.

Toate s'au schimbat, numai părintele Trandafir a rămas precum a fost: verde şi harnic. Dacă părul cărunt şi barba cărunţă n'ar vesti vremea lui, am crede că copilaşii cu carі se joacă în spre seară pe laiţa de dinaintea casei sunt copilaşii lui. Unul dintre copilaşi, pe care l-a ridicat ea să-l sărute, îi fură pălăria din cap şi fuge cu ea. Măriuca deschide fereastra şi strigă: „Trandafirică al mamei, nu lăsa pe moş-tătuca cu capul gol". Moş-tătuca râde din toată inima. Tocmai vine dela vecernie şi părintele Costea şi prinde atât pe Trandafirică, cât şi pe Ileana, îi sărută şi apoi se aşează pe laiţă lângă socru-său. Marcu, vecinul, socrul Măriuchi, vede alaiul şi vine şi el să stea de vorbă. „Bătrânule, n'ai căciula; nu sta cu capul gol", grăieşte bunica, întinzând căciula pe fereastră.

Un om din sat, trece, le poftеşte „bună odihnă" şi-şi zice: „Tine-l Doamne, la mulţi ani, că este omul lui Dumnezeu!"

Câte puţin din toate cele

Ciorapi dintr'o singură bucată

Asociaţia inginerilor industriei textile germane din Chemnitz a prezentat de curând o nouă maşină care constitue un progres însemnat în ţesătoria ciorapilor de damă. Până în present ciorapii şi şosetele se făceau din trei părţi, noua maşină însă permite fabricarea lor într'un singur procedeu de lucru. Prin aceasta şi firele ciorapilor devin mai regulate.

Numărul bolnavilor mintali în Statele Unite

Numărul bolnavilor mintali se cifrează actualmente în Statele Unite la 600.000 de persoane. In fiecare an se internează aproximativ 120.000 bolnavi noui. Pentru îndecarea şi îngrijirea acestor bolnavi se cheltuesc 300 milioane de dolari pe an.

Sulfonamide ocrotitoare în contra luminei

Dr. B. Zeamer a observat că sulfonamidele ocrotesc pielea în contra efectului razelor ultra-violete. Tăria acestui efect de filtrare a fost cercetată de un alt savant, U. Hentschke. Acesta a constatat că ocrotirea pielii este mai redusă decât în cazul când se aplică pe ea o soluţie de tanin. 5 la sută. Analiza practică a confirmat rezultatul măsurării optice. Deoarece însă astăzi se pot produce substanţe care ocrotesc şi mai bine în contra arsurilor de soare decât o pildă taninul, nu este recomandabilă folosirea sulfonamidelor pentru acest scop

Mijlocirea căsătoriilor pentru mutilaţii de război

Pentru a da mutilaţilor de război satisfacţia de a fi membri ai comunităţii poporului ca şi toţi ceilalţi, autorităţile sociale germane se îngrijesc de plasamentul lor în procesul de muncă şi — cea mai recentă decizie — de mijlocirea căsătoriilor lor. S'a dovedit că multe fete şi femei germane sunt dispuse să se căsătorească din pură convingere cu mutilaţi de război, aşa că s'a înfiinţat la Lipsca primul „Oficiu de mijlocire a căsătoriilor pentru mutilaţii de război, orbi etc." Prin manifestaţiuni comune, prin vacanţe petrecute în căminuri de refacere, se dă celor dispuşi să se căsătorească posibilitatea să se cunoască. Fetele sunt prezătite special în internate. Multe femei germane s'au pus la dispoziţie pentru încurajarea acestei idei, aci fiind nevoie de mult tact şi de simţire umană. Se intenţionează introducerea acestor oficii în întreg Reich.

Expoziţia „Războiul în imagini" la Sofia

La Sofia s'a inaugurat de curând expoziţia germană „Războiul în imagini", care a fost prezentată în multe oraşe europene, printre altele şi la Bucureşti. Impresionanta expoziţie de picturi, desenuri şi aparatele ale pictorilor de război germani a fost completată la Sofia cu o interesantă participare de imagini de război bulgare din timpul războiului balcanic, războiului mondial şi campaniei din Balcani în 1940.

Cafea uscată pentru economisirea tonajului

„New York Times" anunţă din Washington că au fost încheiate de curând tratativele în vederea livrării, materialului necesar Braziliei pentru fabricarea cafelei dishidratate (uscate). Actualmente sunt în curs tratative pentru livrarea plantei de cafea şi unor ţări unde se întenţionează cultivarea cafelei. Cafeaua deshidratată are nevoie pentru transportul ei numai de a şaptea parte a spaţiului necesar pentru transportul cafelei verzi.

Obţinerea iodului din alge de mare

In urma experienţelor terminate cu succes, Secţiunea pentru chimia industrială din ministerul producţiei franceze a intervenit pe lângă „Comité d'Organisation des Industries Chimiques" ca acesta să ia măsurile necesare pentru exploatarea pe o bază industrială largă în întreprinderile deja existente a trei procedee noui pentru obţinerea iodului din alge de mare.

O plantă oleaginoasă nouă

Numărul plantelor oleaginoase rentabile pentru cultivarea în proporţii largi s'a mărit în ultimii ani cu o nouă plantă, menită să joace un rol important în agricultura europeană. Este vorba de planta Saflor. După multe experimentări practice şi ştiinţifice s'a reuşit să se răsească în planta Saflor o plantă oleaginoasă cu recoltă sigură şi o productivă considerabilă de semînţe cu un bogat conţinut de ulei. Resturile plantei Saflor dau un nutret foarte bun, iar uleiul Saflor este un ulei foarte bun pentru bucate. Conţinutul de ulei al fructelor coapte este de aproximativ 57—60 la sută, în timp ce floarea soarelui dă numai 24—36 la sută şi macul între 40 şi 47 la sută. Importanta nouei plante este că ea poate fi cultivată şi acolo unde oleaginoasele europene obişnuite nu cresc din cauza secetei sau a îngheţului. Până îndoială cultivarea plantei Saflor va avea mult succes în ţinuturile ocupate din Răsărit.

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E neciustit și în general interzis.

Mărturii îmbucurătoare

Pe front, în iureșul neînfricat al luptelor, în iadul de foc unde fiecare clipă e tovarășă cu moartea, în vremuri bune ca și rele, prietenia româno-germană s'a dovedit a fi un aliaj atât de puternic încât nimeni să nu'l poată sdruncina. Umăr la umăr, dela malul Prutului și până unde a ajuns ultima urmă de civilizație, soldatul român și german au înfruntat deopotrivă toate grelitățile războiului cu bolșevicii și au contribuit în egală măsură la toate victoriile fără seamăn câștigate cu atâta trudă și sacrificiu. Prietenia româno-germană s'a dovedit astfel atât de străină, atât de temeinică, încât rămâne în timpurile acestea când cinstea și bunul simț al popoarelor sunt cât se poate îndoelnice, cea mai măreață pildă de solidaritate pe câmpul aceluiași ideal. Și comunismul va fi distrus, căci acesta a rămas acum singurul scop al luptelor din răsărit, singurul imbold ce dă aripi noi avântului și curajului ostașilor civilizației și-ai credinței. În țară, prietenia româno-germană s'a dovedit tot atât de trainică, grupul etnic german de sub conducerea domnului Andreiaș Schmidt înțelegând perfect misiunea lui și căutând să fie într'o cât mai strânsă colaborare cu poporul românesc, popor sub care a trăit atâta timp într'o deplină libertate și armonie.

De câte ori s'a apelat la înțelegerea mare a populației în legătură cu nevoile și grijile războiului, grupul de sub conducerea d-lui Andreas Schmidt care se socotește înglobat în drepturile și spiritul statului român, a căutat să fie la înălțimea sentimentelor ce ne leagă, muncind pentru victorie și contribuind de câteori a fost nevoe pentru ostaș și populația civilă.

Invitația pe care conducătorul Andreas Schmidt a făcut-o d-nei Maria Mareșal Antonescu de a vizita Așezămintele cu caracter social precum și școlile țărănești din Țara Bârsei, cari funcționează în cadrul grupului etnic german, este încă un semn al neclintitei prietenii și înțelegerii dintre germani și români, prietenie care niciodată nu va pieri. Rodul atât de bogat al muncii pe același tărâm, cum și organizația minunată a atelierelor de lucru, răvna țăranilor de a fi cât mai de folos statului care îi adăpostește, au încântat pe doamna Maria Mareșal Antonescu, președinta consiliului de patronaj sub care s'au înăpturit atâtea alte opere sociale de înaltă simțire românească, care a văzut întotdeauna în străduințile celor rămași la vetrele lor, ajutorul ce trebue dat ostașului pe front pentru a fi purure victorios.

Constantin Salcia

PROPAGANDA DUȘMANĂ RĂSPÂNDEȘTE CELE MAI NEADEVĂRATE SVONURI

Postul de radio Moscova și antenele lui anexe și-au făcut o specialitate de ultimă oră, din a anunța emisiuni dedicate prizonierilor. Cu o pregătire regizorală destul de stupidă, cruzimii acestor posturi țin să precizeze că asemenea emisiuni au rostul de a menține legătura dintre cei aflați în captivitate și familiile lor. Aceștia nu au deci niciun motiv să se îngrijoreze, ba dimpotrivă trebuie să fie foarte încântați că cei dragi se află în captivitate rusească prezentată ca un fel de pension, în care cei aflați acolo o duc cum nu se poate mai bine. Rând pe rând se citesc în fața microfonului: scrisorile diferiților ofițeri și ostași prizonieri. Toate sunt confecționate după același tipic. Bolșevicii nu au nici măcar atâta imaginație să mai schimbe din când în când formula, căci cu prostia lor nea-u obicinuit demult. Prizonierii, printre care se află și români, povestesc despre minunățiile văzute în țara roșie, cu tresinuri de admirație și mărturisesc recunoștința lor cu toate adjectivele posibile. Desigur că aceasta ar fi o chestiune care să ne dea de gândit; sensibilitatea noastră și solidaritatea națională îndemnându-ne la o recunoștință deosebită pentru civilizația bolșevică, care ne tratează cu atâta părintească grije!

Aceasta ar fi valabil dacă întâmplător nu am cunoaște procedeele obicinuite ale bolșevicilor dintr'o vreme când nu aveau aliați și nu aveau deloc nevoe să facă pe aliații bine crescuți. Pe atunci își făceau o glorie din faptul că nu aderaseră la nici o convenție internațională privitoare la prizonieri. La Kiew și Harcow, în taini'ele închisorilor au fost descoperiți mutilați sute de ofițeri germani, în special aviatori doborâți, ceiace este cu totul contrar legilor de onoare ale războiului. După cucerirea Basarabiei soldații noștri și-au găsit camarazii lor, căzuți în captivitate, uciși, mutilați, jefuiți. Ororile săvârșite de trupele debarcate la Feodosia și Eupatoria întrec orice închipuire. Răniții care nu au putut fi evacuați au fost omorâți în cele mai groasnice chinuri. Acestea s'au întâmplat acum un an, când bolșevicii își arătau adevăratul lor chip. Acum încearcă să se arate că alianța lor cu anglo-saxonii, dacă nu le-a adus cine știe ce alte ajutoare, în schimb a fost de natură să le schimbe cu totul purtările. Umanitariștii dela Moscova lucrează acum cu mănuși, deștul de cârpite însă ca să se vadă labele groase ale sugrumătorilor de meserie.

Scrisorile ce se citesc la Moscova, spre a fi apoi comentate cu excese de admirație dela americanii amatori de caritări gratuite, sunt confecționate în acelaș laborator în care se fabrieau și victoriile definitive obținute asupra Germaniei, pe vastele fronturi ale minciunilor propagandistice. Nu sunt adevărate nici numele ofițerilor și soldaților, acele identități fără valoare și incontrolabile. Căzuți în captivitate sau morți pe câmpul de onoare, acești bravi ostași nu mai pot în nici un fel să contrazică propaganda nerușinită care se servește de actele lor, în scopul de a crea diversiuni și a întreține o stare de confuzie, de care pot profita oricând svonurile subversive.

Dacă lucrurile stau așa, dacă prizonierii au garantată în Rusia Sovietică viața, gradul militar și eliberarea, o întrebare simplă se pune. Dece a refuzat U. R. S. S.-ul să primească delegația Serviciului prizonierilor dela Geneva, a cărui autoritate morală, putea să garanteze buna credință și procedeele umane ale bolșevismului? Deși s'au făcut numeroase intervenții, totuși niciuna nu a avut un răspuns favorabil. Închiși între liniile lor, au refuzat totul. Aceasta în timp ce lagărele de prizonieri ale Germaniei, țara care a strâns cei mai mulți prizonieri ce s'au văzut vreodată, erau libere de vizitat, se puteau lua fotografii, se primeau scrisori și pachete destinate prizonierilor, se dădeau orice referințe asupra lor, iar în cazul când erau mai grav bolnavi, ei puteu fi eliberați pe garanție.

Mincinoșii dela Radio-Moscova nu pot găsi crezare, deși risipesc detaliul cu frenetică insinuare. Jidovii vânduți microfoanelor dușmane, găsesc poate un debușeu al minciunilor lor, printre amatorii de svonuri, printre acei colecționari de prăpăstii, atât de ridicoli, dar atât de periculoși totuși.

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

Serg. Angelescu Mihai

Și-a făcut mili'aria într'un escadron de cavalerie iar la decretarea mobilizării este lăsat la vatră ca mobilizat pentru lucru la moșie. Sergentul Angelescu pe atunci fruntaș, se prezintă voluntar la regiment, cerând cu hotărâre să fie trimis pe front, cu vechiul său escadron. Comandantul regimentului îi satisface cererea, trimițându-l pe front. La lupiele dela Jabocriș, lângă Balta, divizia lui este atacată de trei divizii blindate sovietice și o unitate de cavalerie. Escadronul său intră într'un baraj de artilerie, care îl imobilizează. Lucrul se petrece în zorii unei dimineți de vară, iar către prânz, escadronul moto primește ordin să facă legătura între un batalion BMD și un batalion de Vânători de Munte.

Legătura se face cu grele sacrificii, după încrâncenate lupte corp la corp. Batalionul B.M.D. reușește să ajungă în liniile inamice. Dintr'un adăpost este primit cu focuri de armă automată care-și slănjenește oarecum acțiunea. Fruntașul Angelescu comanda o grupă de înaintare pe stânga dispozitivului și întâlnește un foc viu de brandturi și mitraliere. Mitraliera din adăpost clănțănea din ce în ce mai îndrăcit. O scurtă judecare de situație, câteva grenade prinse la centură, o cruce și fruntașul Angelescu a dispărut, târându-se șerpuitor către adăpostul mitralierei.

Deodată un proectil s'a spart aproape și o schijă l-a mușcat ne brat. S'a oprit, și-a scos calm pansamentul și după ce și-a legat singur rana a plecat mai departe să-și caute grupa. Doi oameni îi căzuseră însângerând țărâna. Pierderea l-a îndurerat, dar l-a îndârjit. A plecat din nou la atac după ce a înmormântat pe cei doi camarazi, dar sovieticii erau de zece ori mai numeroși și l-au copleșit încercuindu-l. La timp a intervenit un batalion care l-a despresurat punând pe bolșevici pe fugă. În stânga, cam la două sute de metri, bătea vrăjmașa două mitraliere. Fruntașul Angelescu le prinde exact poziția și cu o pușcă mitralieră în brațe s'a apropiat de ele, venind din coastă. Salve trase precis au spulberat cuiburile armelor automate și apoi... tăcere. A pornit apoi la ai săi, dar un brandt scarmă țărâna lângă el, și cu dinții de oțel îi mușcă piciorul. L-au găsit brancardierii spre seară, aproape pierdut.

A doua zi, frt. Angelescu era avansat sergent și decorat cu Bărbăție și Credință Cl. I. Dar rana începuse să se agraveze și a fost evacuat cu forța și trimis la spital. S'a restabilit dar între timp își pierde tatăl. Acum pe sergentul Angelescu apasă și grija moșiei și ar fi fost foarte ușor să beneficieze de mobilizarea lui pentru lucru.

Regimentul l-a demobilizat, dar el a făcut cerere să i se aprobe să vină voluntar la un escadron de Vânători călări, comandat de vechiul său comandant. cpl. Ion Toba-Hatmanul. I s'a aprobat cererea și deaproape două luni e-roul dela Jabocriș se află cu noua sa unitate undeva prin Crimeea.

Reporter de război S. M. P.

21 NOEMBRIE PE UN AERODROM ROMÂNO-GERMAN

Neclintita camaraderie germano-română

In ziua de 19 Noembrie Rușii deslănțuiau ofensiva de iarnă. Atacau cu efective mari în cotul Donului și Sud-Stalingrad. Ei profitaseră de o ceață deasă care făcea opac infinitul stepei, iar canonada artileriei se auzea înfundat ca niște izbituri într'un munte de vată. Aviația noastră nu putea interveni decât cu riscuri mortale. Cu risipă disproporționată de oameni și materiale. Plafonul era între 80-200 metri. Motoarele duduiau gata în orice moment să intre în acțiune. Priveau cu disperare cerul de plumb. Uneori cortina grea a negurilor se subția și o fereastră albastră se deschidea spre înălțimile azurate. Atunci un fior de speranță ne umplea inimile; pe aerodrom, Stukas-uri germane și Meserschimdt-uri cu culori românești așteptau la fel unor paseri cu aripile întinse pentru sbor. Tancurile rușești erau la 18 Km. Perdeaua de ceață vibra ca o cortină în dosul căreia baletul sălbatec al morții a început. O supremă exaltare ne străbătea inimile, ne gândeam la patria noastră pentru mărirea și onoarea căreia ne batem aici în stepă; la porțile Stalingradului. Cine va putea exprima vreodată nerozia acestei simțiri, ce cântec o va pu-

tea purta întreagă pe aripi de mătase?

Ceața s'a rărit ca o turmă de bizoni într'un pampas pârjolit de foc și secetă în nouri de fum roșii. 40 de Stukas-uri se ridică urlând și vibrând, săgetând norii. Atacă! Nu ne lăsăm mai prejos. Căpitanul Șerbănescu sare cel dintâiu în carlingă urmat de locotenentul Berceanu și Adj. Mucenica. Slt. Firoescu cu aerul lui de adolescent surâzător de parcă ar pleca la o vânătoare de fluturi pe luncile sure ale cerului și adjutantul Vinca Tiberiu au alergat în fața puhoiului de tancuri și coloane de mașini ce înainta dinspre răsărit. Aerodromul vibra la unison cu inimile noastre. Dacă cerul s'ar fi deschis mai mult! Dar ei rămânea întunecat ca o fatalitate; aviatorii au înfruntat fatalitatea cu un surâs, replica de totdeauna a acestei rase în fața destinului implacabil. Dela altă escadrilă au plecat locotenentul Agarici, Eftimescu și Mureșanu.

Locotenentul aviator Berceanu s'a întors cu parbrisul spart și o dâră de sânge ce se prelingea de sub casca de piele. I-am spus că e rănit și l-am întrebat cum se simte. A surâs! I se părea un amănunt fără importanță. Atacase atât de jos încât fusese atins de un proectil de infanterie în cap. A scăpat prin minune. Ai noștri și germanii veneau și plecau fără răgaz. Alimentau, decolau și plecau câte o celulă. Sublocotenentul Firoescu a făcut trei ieșiri la inamic. Seara a fost felicitat de comandantul de grup la conferință. Adj. Vinca a aterizat cu radiatorul spart la 500 metri de tancurile rușești. Un camarad i-a dat repede o mână de ajutor. Stricăciunea a fost reparată sub inamic cu calm și îndemânare și avionul a revenit la aerodrom. Câteva echipagii s'au rătăcit în ceață.

La trei și jumătate în stepă era noapte. Ultimele avioane s'au întors din misiune. Au atacat cu tunurile de bord și mitralierele coloanele de mașini și infanterie ce înaintau, alături de camarazii germani în această zi de încordare extremă când motoarele pare că vorbeau o limbă omenească înfrățiți cu sburătorii. Aviatorii români s'au depășit înfruntând în același timp ceața complice și revărsarea maselor de oameni și mașini blindate.

Serg. t. r. Bălan Ion
Reporter de război S. M. P. pentru Aeronautică.

PAGINA VESELĂ

DECORAŢIA OVREIULUI

Pe frontul din Africa. Americanii sunt pe punctul de a porni la atac. Dar înainte de-a porni, un năprasnic bombardament de artilerie din partea cealaltă, aşa că sunt nevoiţi nu numai să renunţe la atac, dar chiar să piardă şi ceva din teren.

După ce se retrag pe locuri dinainte găsite, comandantul unui batalion găseşte cu cale că ar fi nevoie să trimită un pluton pentru patrulare. Zis şi făcut. Plotonul este numit şi acesta Iorneşte.

Intre americanii get-beget se află şi un ovrei oarecare, rătăcit, nu se ştie cum într'o unitate de luptă, fiindcă ei, de obiceiu, stau mai mult pe la aprovizionare şi pe la comandament.

Ar fi vrut ovreiul să se lipsească de onoarea de a da ochii cu inamicul, dar până la urmă n'avu ce face. Trebui să plece, căci n'avu ce face.

Merseră ei o bucată de timp fără să primească nici un foc. Liniştea cea mai desăvârşită domnea pe tot frontul.

Deodată însă o răpăială. Apoi alta. Şi încă una. Când si-au dat bine seama de situaţie, nu mai aveau nimic de făcut. Ori mureau toţi, ori se predau. Şi cum era mai comod să se predea, au făcut întocmai. Dar bietul Osias se speriase atât de rău încât leşinase. Când s'a trezit din leşin, se lăsase noapte. A pornit şi el unde a văzut cu ochii. Şi după o bâjbâială de câteva ceasuri, a ajuns în liniile americane.

Dus în faţa comandantului raportă ce se întâmplase plotonului şi inventând o serie de minciuni vitejeşti, comandantul îl felicită pentru bravură.

— Bravo Osias! Eşti un soldat bun!

— Nu mi-am făcut decât datoria! spune acesta mândru, de parcă ciue ştie ce făcuse.

Bravo! Pentru fapta ta vei fi citat pe ordin de zi., ca să fii exemplu pentru toţi! Şi am să te decorez..

— Să trăiţi!

— Uite spune ce-ai voi: să te decorez sau să-ţi dau drept recompensă zece dolari?

— Domnule căpitan, ca să vă răspund, pun o întrebare: cât costă decoraţia pe care vreţi să mi-o daţi?

— Doi dolari!

— Atunci ştiţi ce? Daţi-mi şi decoraţia şi opt dolari..

— Păi de ce?

— E simplu, domnule căpitan. Decoraţia costă 2 dolari. Îi scădeţi din premiu!..

CĂSNICIE MODEL!

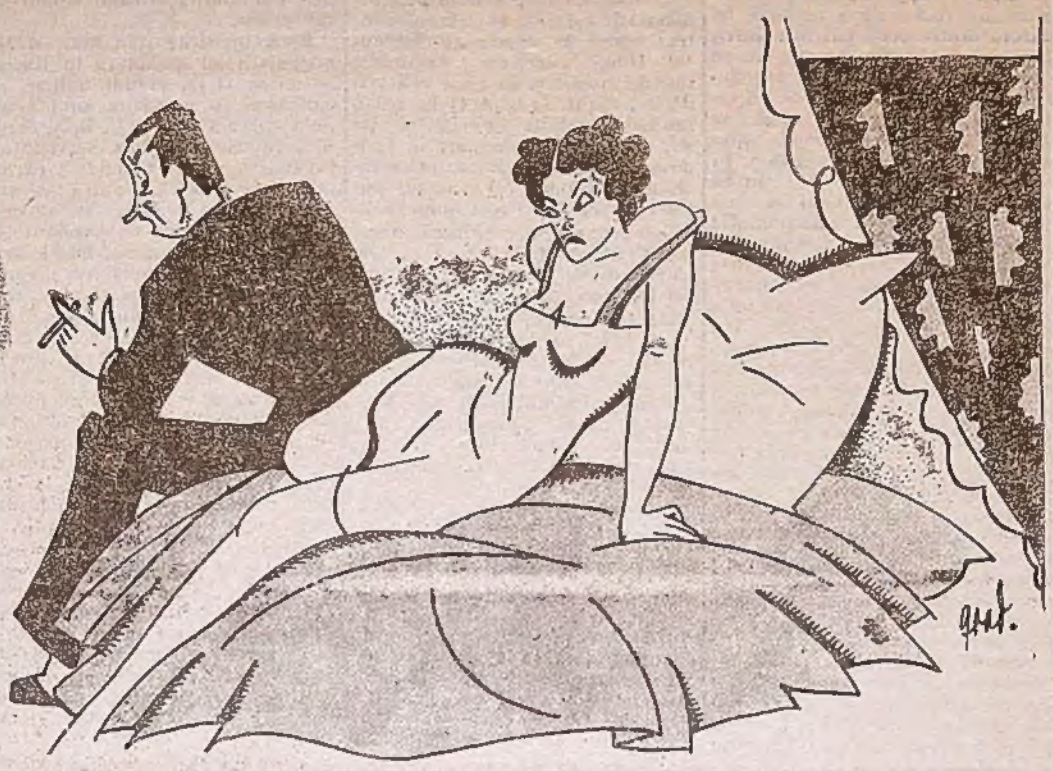

Ea. — *Nu poţi să uiţi mutra prostească pe care ai avut-o acum zece ani când m'ai cerut de nevastă!*

El. — *Da! Tâmpită zi! Eu cred mai mult decât atât; cred că am avut o mutră de idiot!*

NICI POMENEALĂ!

Doi prieteni se găsesc pe străzile Parisului. Asta bineînţeles, înainte de război..

— Tu aici Ionele?

— Da măi Mitică!

— Tii! Ce surpriză! Nici prin gând nu-mi trecea să te văd pe-aici. Bravo! Hai să mergem să luăm o bere.

Şi-au intrat amicii la un pahar!

— Ce mai e prin ţară?

— Toate bune! Cum le ştii! Cine are bea şi mănâncă, cine nu, mai stă pe-alături şi se uită. Tu ce faci pe-aici?

— Păi eu sunt procuristul băncii „Leul de aur".

— A da! Te-ai însurat?

— Nuu! Ce eram capiu?

— Aşa el! Ai dreptate! Eu m'am însurat!

— Asta-i bună! Ce ţi-a venit?

— Nu ştiu mă! Nu ştiu! Poate că e şi asta o boală. Dacă te pocneşte şi nu eşti în stare să te vindeci singur, apăi s'a zis! Şi când ai alunecat pe treptele primăriei şi ţi-a cântat popa „Isaia dănţueşte", eşti condamnat fără drept de apel!

— De mult s'a'ntâmplat asta?

— Cam de mult! De vreo trei ani!

— Bravo mă! E frumos dac'ai rezistat tu trei ani. Asta înseamnă că poţi trage la jug! Dă-i 'nainte! Cel puţin fata a avut ceva avere?

— A avut!

— Frumoasă?

— Da!

— Deşteaptă?

— Da! Mai ales deşteaptă!

— Atunci e bine! Nu-i rău! De ce te plângi?

— Hm! Habar n'ai, şefule! Să te ferească Dumnezeu de o femeie deşteaptă, mai ales să fie şi frumoasă. După mine e cea mai grea pacoste. Sigur asta! Că de răie te poţi vindeca, de tifos poţi să scapi, de ciumă la fel. Sau te cureţi şi gata. Dar de femeia deşteaptă joc! De ea nici nu mori repede, ci-ţi roade zilele încetul cu încetul.

— Bietul de tine! Zici că de trei ani de zile?

— Bob numărat!

— Şi eu care credeam că eşti în luna de miere! Păcat! Şi eu care credeam că eşti fericit..

— Dac'aşa a fost viaţa mea!..

— Acum dece ai venit la Paris?

— Din pricina ei! Toată ziua mă bătea la cap că să vină la Paris să viziteze muzeele, teatrele, să se amuze.. Imi spunea mereu: dragă, vreau să văd Parisul şi-apoi să mor!"..

— Şi?

— Şi mi-am zis: s'o duc domnule, poate aşa scap.. Ne-am împăcheiat şi-am venit..

— Rezultatul?

— M'a pus pe gânduri. Suntem aici de două luni şi nici pomeneală de aşa ceva.. Dimpotrivă, s'a aşezat mai al dracului pe viaţă. Aştept să mai spună şi despre alt oraş. Şi-o să mă duc şi acolo! Poate-oiu avea mai mult noroc!

HAZURI

Nu ştie ceti

— Sunt disperată, dragă! Azorică n'a mai venit de ieri!..

— Ai dat un anunţ la ziar?

— La ce bun! Doar Azorică nu ştie să citească!

Bietul de el!

— Dv. sunteţi p'ctor de războiu?

— Da!

— Bun, domnule! De când caut eu unul!

— Cu plăcere!

— Aranjăm noi... Uite despre ce este vorba: să-mi faci un grup de persoane eu, nevasta, soacră-mea şi două cumnate!

— Războinic, nu glumă!

Sărutul

— Draga mea, am citit undeva că sărutul e molipsitor. O fi adevărat? Zice că propagă boli.

— Eu nu am fost n'ciodată!

— Ce? sărutată?

— Nu, bolnavă!

La ofiţerul stării civile

— Cei cu d-ta domnule?

— Am venit să declar moartea soacră-mi!

— La ce oră a murit?

— O, nu, încă n'a murit! Dar mi-a făgăduit doctorul că până mâine seară e gata!

Lume nouă

— Chelner, ai anunţat că de azi înainte se schimbă direcţia restaurantului.

— Fiindcă s'a căsătorit patronul de-abia eri!

Un glonte...

— Ai auzit? Nicu a încercat să se sinucidă!

— Serios? Dar ce i-a trecut prin cap?

— Ce să-i treacă? Un glonte de revolver, calibru 16!..

Intre prieteni

— Noroc!

— Noroc! Faci cinste, Ghiţă?

— Hm!

— Hai mă, nu fi sgârcit! Al doilea rând îl dau eu!

— Ştii ceva? Ce-ar fi să începem cu al doilea rând?

INTRE „ALIAŢI"!

Stalin. — *Ce zici? Nu-i mai bine să mă vad? Poate mi-o merge mai bine!*

Churchill. — *Nu cred! Lasă-te tot aşa! Că până la urmă o să te radem noi!... De ce să te obosească?*

E SIGURĂ!

— *Cum? Ai terminat-o cu Nicu?*

— *Mda! Ştiu însă precis că nu se va însura cu altă!*

— *Zău? Eşti aşa de sigură?*

— *Foarte sigură! Fiindcă e însurat!...*

CAMARAZI, INSEMNAȚI-VĂ ZILELE ȘI ORELE

EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilități ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la țărmurile Dunărei și ale Volgei, până în câmpiile Crimeei și crestele Caucazului — și aceste posibilități sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuință, astfel încât nimic în ceeace vă privește de aproape să nu fie dat uitării și în privința aceasta aveți emisiunile Orei ostașului și ale Poștei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârșiți laolaltă cu marii voștri camarazi germani și italieni frăția nesdrunci-nată de pe câmpul de luptă dintre ei și voi ajunge la cunoștința voastră prin emisiunile Orelor ostășești româno-germane și româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoștință ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiți cu luare aminte la ele și tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAȘULUI
(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-București 364.5 m., și scurtă 32.4 m.)
Lunea, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POȘTA MILITARĂ RADIO
(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)
In fiecare zi la orele 11.30—12 și 17.30—18
Duminica de la 7.30—7.55 dimineața

III. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-ITALIANĂ
(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)
In fiecare Marți dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-GERMANĂ
(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)
In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMÂNEȘTI
(se transmit pe 342,1 m. lungime de undă)
In fiecare zi informații la orele 15.30
Muzică românească: Marția ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE
(se transmit pe 391 m. lungime de undă)
In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informațiuni
In fiecare Marți:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAȚI ZILELE ȘI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

Importante forțe sovietice nimicite în Caucaz

Situația se restabilește pe intregul front

Din succes în succes, vânătorii noștri de munte își continuă, pe frontul din Caucaz, apostolatul bravurii.

Prezența activă a acestor demni urmași ai lui Avram Iancu, aducând prospețimea munților de aur în belșugul de oțel al primăverii, ne dau, mereu, certitudinea unui final de luptă glorios.

O divizie de vânători, aceiași despre care scriam, într'un articol recent, că a făcut minuni de vitejie, executând și cele mai grele marșuri spre a stabili o performanță istorică, a participat, în ziua de 4 Martie, la o nouă bătălie de nimicire a inamicului în Cuban. Astfel, vânătorii din munții Apuseni, colaborând cu trupe germane, au distrus un important grup de forțe sovietice.

Lupta s'a dat în partea de nord a localității B., în Caucazul de West, unde sovieticii se infiltraseră în cursul zilelor și mai ales în nopțile precedente.

Ostași noștri, având o conștiință a valorii, n'au ocolit primejdiile, vârându-se adânc în vălmășagul sclavilor roșii, pe care teroarea îi îmbrâncește în focul războiului.

In această acțiune strălucită, inamicul — ale cărui ultime rezerve se macină zilnic — a lăsat pe teren cinci sute de morți; trupuri asvârlite deacurmezișul drumurilor scobite de obuze, pe pământul umflat de ploile primăverii, ca niște baricade zdrențuite de gloanțe, mânjite de noroi și sânge.

Tabloul luptei a imprimat aspectul dezastrului: printre morți și răniți, stau vrafuri de muniții, de arme împrăștiate și schelete de mașini, alături de trofee prețioase.

Am capturat: 25 tunuri, 30 mitraliere, 10 aruncătoare de mine, numeroase pistoale automate și arme de toate calibrele.

Eroismul vânătorilor de munte, silește pretutindeni, pe inamic la încleștări decisive. Ei continuă, cu pasiunea de a se organiza după fiecare victorie, operațiile de curățire împotriva forțelor sovietice, răspândite și decimate metodic.

Situația se restabilește tot mai mult pe întregul front al Caucazului.

MISIUNE CU DISTRUGĂTOARELE

ESCALA LA SEVASTOPOL

După un drum obositor, popas într'una din cele mai puternice fortărețe ale lumii. — „Mizeria-practică" din marile orașe sovietice. — Intre 1854 și 1942

Să tot fi cântat, pentru a doua oară, cocoșii prin ogrăzi, când m'am trezit dintr'un somn lepuresc. Pe mare, nimeni nu doarme ca lumea. Intre corturile de serviciu, marinarii amăgesc oboseala doar cu toropeala. Gândeam cu jind la tihna acelor ceasuri timpurii ale dimineții, când somnul este atât de dulce într'un așternut moale și un pat confortabil.

Pe gura tembuchiului pe care ies pe punte, un aer posomorât de noapte întunecoasă, rece și umed îmi scutură mădularele.

Distrugătorul alerga năvalnic în întunericul nopții.

Zadarnic mă trudesc să cuprind undeva în zare orofilul țărmului, pământul, pe care am început să-l doresc.

La posturile de pe punte, mașini și comandă, toată lumea se schimbase, afară de Roșică, cum îl spun marinarii comandantului. Il găsesc stând tot de vigie — așa cum l-am lăsat cu ceasuri în urmă — alături de timonier, care la intervale regulate, tălmăcește în grai indicațiunile de drum ale busolei. In misiune, un comandant nu știe ce-i odihna. Răspunderea e prea mare pentru a-și putea face loc măcar gândul unei ațipeli.

Privesc în lături. Formația convoiului era alta. De câte ori s'o fi schimbat în cursul nopții?

Zorile se trudesc să mijească. Ai spune chiar că între lumina zilei ce se anunță și întunericul nopții alungat, se dă o luptă în toată regula.

Pe nesimțite convoiul a ajuns în apropierea coastei.

S'a încropit de ziuă.

Un fâlfâit de aripi și apoi altul spintecă văzduhul și pescărușii anunță apropierea coastei.

N'ai nici un motiv să te înșeli. In bazare a început să se profileze țărmul.

Regret de a nu avea aripile pescărușilor ce ne-au ieșit în întâmpinare, să ajung mai repede la uscat.

Navele de escortă au început navigația în zig-zag și o puternică formație de avioane completează siguranța convoiului.

In fund de zare se disting din ce în ce mai bine înălțimile acoperite de zăpadă ale munților.

Intrarea în apele Crimeei întețește supravegherea, mai ales aceia a artileriei distrugătorului La comanda artileriei navei: căpitanul Nae Băleanu, lt. Tudorică, aspiranții Aurel Predescu și Gh. Scurtu sunt siguri de tunarii lor.

Prin lentilele binoclurilor ai putința să distingi pe țărm urmele războiului. Ruinele orășelelor de pe coasta Crimeei spun mai mult decât ai fi crezut vreodată.

Și astfel nerăbdarea ne duce parcă mai grabnic în Sevastopol.

Din depărtarea mării ai prilejul să zărești din ce în ce mai bine un oraș fărâmițat de dealuri, ascuns între ele.

Viteza a fost micșorată și convoiul pătrunde prin intrarea temutului port-fortăreață din Marea Neagră.

In stânga, un fort de piatră în toată regula, rânjește hâd. Așa l-a transfigurat bombardamentul aviației.

In dreapta, printre case mari și mici distruse, singurele turnițe unei biserici mai stau în picioare.

Profilul navelor de escortă și al

celor escortate se scaldă lenes în apa liniștită a golfului Severnaia, bazinul principal al fortăreței Sevastopol.

De jur împrejur: pustietate. Totul e la pământ. Cheiurile reprezintă mormane de fierărie, moloz, iar pe ici, pe colo distingi frânturi din nave scufundate.

Printre altele, stau astfel cuminți la fund crucișătorul „Tscherwona-Ukraina" și un distrugător sovietic.

Inainte chiar de a pune piciorul pe uscat ai putința să te convingi de eficacitatea bombardamentului aviației asupra portului Sevastopol. Până și stâncile protegitoare ale portului natural s'au prăvălit din înaltul lor. Ascundeau aceste maluri de piatră, săpate în ele, nenumărate cazemate, cari astăzi sunt îngropate de bolovani enormi din stânca care le-a durat vremelnica lor trăinicie.

Panorama Sevastopolului, privită din port, oferă un spectacol sinistru. Antrepozite, șantiere, maluri, case, străzi, totul este răvășit, totul este ruină.

După un urcuș greoi al unor maluri a căror înălțime te înspăimântă, pășești în Sevastopol, orașul fortăreței rusești din Marea Neagră.

Oraș vârstnic, cu străzi întortocheate, fără prea mari pretențiuni de urbanistică modernă. In schimb case particulare și edificii publice de toată frumusețea. Așa cel puțin trădează zidurile rămase.

Intr'una din piețele centrale ale urbei, în fața bisericii catolice cu acoperișul distrus, în mijlocul străzii, un șir lung de tramvaie părăginite, completează tabloul sumbru al unei așezări omenești greu încercate de războiu.

Colindând dela un capăt la celălalt, Sevastopolul, te poți lesne convinge că aci, odinioară, a fost un oraș cu o înfloritoare stare economică. Iți spun acest lucru, imobile arătoase concepute după gusturi arhitectonice ce trădue o stare apusă de belșug.

Fiindcă alături de eleganța arhitectuală a epocii întâlnești „mizeria practică" a locuințelor în comun, de provenință proaspătă și cunoscută.

Tot ce frumos în Sevastopol, mai bine spus: totul ce a fost frumos în acest oraș, a aparținut trecutului. Clădirile noui, „blocurile" ridicate de regimul sovietic au în ele ceva imbâcsit, ceva fără gust. Bunăoară „Căminul Proletarilor" din centrul Sevastopolului, nu-i altceva decât o hardughie cu mai multe caturi, cu balcoane strâmbe din tablă, cu ferestre de celulă, cu scări înguste și camere întunecoase.

Vechile edificii publice, mai ales bisericile, sunt adevărate monumente de artă.

Să descrii citadela Crimeei, ar însemna să te adâncești în capitolul unei cărți de călătorie și spațiul destinat unui reportaj, chiar de război fiind el, nu-ți permite acest lucru.

...Și tot ce a fost odinioară Sevastopolul, astăzi nu-i decât ruină. Efectele armelor de război n'au fost atât de dezastroase. In schimb focul pus intenționat de trupele roșii în retragere, a pustiit totul.

Pentru a-și da oricine seama de ceiace reprezintă în momentul de față Sevastopolul, este nimerit să spunem că dintr'un oraș care odinioară adăpostea câteva sute de mii de suflete, n'au mai rămas în picioare decât patru sau cinci case și acelea refăcute de curând, pentru a fi utilizate de unele servicii ale armatei.

Sevastopolul e un oraș, care nu se va reface în douăzeci de ani...

Ceiace interesează în mod deosebit la Sevastopol este situațiunea geografică a acestuia, care a făcut din el o formidabilă fortăreață.

Natura a creiat acest colț al Crimeei, par'că intenționat, ca el să slujească unei redutabile fortărețe. Coasta Sevastopolului domină până departe spre largul Mării. Mâna omului a intervenit și ea. Fortărețele s'a săpat în stânci și s'a ridicat pe dealuri, pe acela cunoscut sub numele de Malacow.

Aci, la Sevastopol, s'a mai dus un războiu, la 1854 și s'a câștigat o mare bătălie în 1942, prin cucerirea lui de către trupele române și germane.

— — — — — — — — —

Când soarele scăpăta după culmile înzăpezite ale munților Ialta am împărtășit — la picioarele statuii apărătorului Sevastopolului din războiul Crimeei — ceva din amărăciunea generalului Totleben. Sărmanul avea desamăgirea unui nepotincios, care în locul salutului de triumf, cum îl arată enormul bronz (astăzi decapitat de un proectil) își plânge o înfrângere ca și când ar fi suferit-o el.

Gândul îmi aleargă către Kersones, unde pâlcul de cruci al cimitirului ostașilor noștri străjuește somnul mândrilor românești.

Au și dreptul să fie mândri. Au cucerit cu prețul jertfei lor, au îngenunchiat una dintre cele mai gigantice fortărețe ale lumii: *Sevastopolul.*

Ion Lumezianu
Reporter de război S. M. P.
pentru Marină

UN AVIATOR SOVIETIC DESPRE AVIAȚIA ROȘIE

Aviatorul sovietic, locot. P., aflat într'un lagăr de prizonieri din România, a făcut următoarele declarații:

„Până la război, literatura propagandistică sovietică răspândise legende asupra aviației sovietice numind-o cea mai puternică din lume. Războiul a dovedit falsitatea acestei afirmații. Infanteria sovietică acuză aviația că nu o susține nici în ofensivă, nici în defensivă. Nu se poate vorbi de o colaborare sistematică. Ceiace scrie „Krasnaia Zvezda" organul armatei roșii, despre luptele aeriene sunt inventii.

Când, de pildă, se spune că au fost distruse 10 avioane sovietice, în realitate au fost distruse de 4 sau 5 ori mai multe. Viteza avioanelor sovietice nu poate fi comparată cu a celor germane și române. Aviatorii sovietici descoperă evită lupta aeriană, pentru că își dau seama bine de lipsurile avioanelor lor. Instruirea aviatorilor este cu totul insuficientă și rezervele lipsesc cu desăvârșire. Aviatorii privesc viitorul cu tot pesimismul, sunt foarte demoralizați și din această cauză se întâmplă nenumărate accidente".

PREA TÂRZIU!

Svârcolirile propagandei bolșevice

Fiecare frază pronunțată de dictatorii radio-ului din Moscova, este plină de nume ca Suvorov, Kuțuzov și alți generali ai regimului țarist din trecut. Tot mai des se înlocuește cuvântul „sovietic" cu cel „rusesc". Bolșevicii fac apeluri pentru apărarea Rusiei, făurită de moșii și strămoșii lor. Travestiți în hainele strămoșilor ruși, bolșevicii cer la microfon ajutorarea guvernanților nenorociți din Kremlin, iar mijloacele prin care ei încearcă să ridice moralul scăzut al populației și armatei roșii, sunt caraghioase. Acum câțiva ani în urmă cuvântul „rusesc" a fost șters din dicționarul bolșevic și nu de mult Kuțuzov, Suvorov și alți eroi ai trecutului rusesc, au fost denumiți „slugile regimului putred".

Fără îndoială cu Kuțuzov și Suvorov au fost comandanți viteji, însă este un mare semn de întrebare dacă poate ajuta lui Stalin umbra lor și dacă au ceva comun cu spiritul armatei comuniste a lui Stalin.

„Prea târziu", trebue să spună poporul rus conducătorilor din Moscova. Prea târziu s'au gândit bolșevicii să însceneze reveniri la tradițiile istorice rusești.

Nici aceasta nu-i poate salva!

Proverbe

Staul pustiu plin cu lupi.

*

Sită de mătase din coadă de câine.

*

Nu-l atinge câinele, care doarme, dacă dorești să nu te muște.

*

Lucrează ca un câine și mănâncă ca un domn.

*

Cum o să-i câinte așa o să joace.

*

Păzește-te de cărbunele nivelit.

*

Fărmă cu noroc și aruncă-mă în gunoi.

*

Stână de porci nu se face.

*

Când pisica nu-i acasă, șoarecii joacă pe masă.

*

Pisica, dacă nu ajunge peștele, zice că pute.

*

Până ce nu bate coada câteaua, nu se lin cânii după dânsa.

*

Cloșca care nu șade în cuib, nu scoate pui.

*

Ea se înecă și „cheile, cheilet" strigă.

*

Părul coada îndărăt o are.

*

Nu-l încape pielea.

*

Numai pielea lui știe ce a suferit.

*

I-a intrat sub piele.

*

Te omor și-ți umplu pielea cu galbeni.

*

Piatra ce se rostogolește, mușchiu nu prinde.

*

Chiar și pietrele fug de dânsul.

*

Picătură cu picătură se face lac mare.

*

Să-l fiece într'o picătură de apă.

*

Chiorul printre orbi este împăratul.

*

Scoate căciula să mă lovești.

*

Călătorul și bolnavul nu cunosc zile de post și sărbători.

*

E în stare să bea și pe cămașe.

*

Și-a dat și cămașa de pe dânsul.

*

S'a călit că s'a născut.

*

Să și fugi de Turc.

*

Turcul prinde iepurile cu carul.

*

Dări măslina turcului, \ să iei burduful plin cu unt-de-lemn.

*

Turma merge după berbece.

*

Nouă sănătate și boală evreilor.

*

Sănătosul nu crede pe cel bolnav.

*

Nu se prind sărbătorile de cei săraci.

*

Sărbătorile îe fac zilele de lucru, și zile de lucru, sărbători.

*

Ferice de pasărea ce nu-și are soacră.

*

Cine are soacră, nu o vrea, și o cere cine nu o are.

*

Pentru toți răsare soarele deopotrivă.

*

Și soarele, care-i soare, nu poate să le încălzească pe toate lucrurile.

*

A trecut soarele de amiază.

*

Nu se ascunde soarele cu plapoma.

*

Unde nu intră soarele, intră doctorii.

*

Să-i cauți bun până într'a noua lună.

DE VORBĂ CU MEDICUL

Am văzut, camarazi, pe mulți dintre voi cu unghiile netăiate și murdare că se scarpină, se freacă la ochi și-și smulg firele de păr din nas.

Mare primejdie: deoarece în felul acesta vă puteți îmbolnăvi de o boală foarte rea, chinuitoare, ce nu arareori vă aruncă în brațele morții.

Această boală în popor se numește BRÂNCĂ, iar doftorii au botezat-o ERIZIPEL.

Cum începe această boală periculoasă?

Bolnavul simte deodată niște fiori. Îl scutură frigurile, îi clănțăne dinții. După friguri începe bolnavul să aibe fierbințeli, uneori foarte mari.

Dacă pui termometrul, adică măsurătorul căldurei trupului, bagi de seamă că fierbințeala e de 40 sau 41 de grade chiar.

Uneori bolnavul aiurează, vorbește fără înțeles și fără de șir. Unii bolnavi varsă cu fiere. Fierbințeala mare și vărsăturile slăbesc mult pe bolnav.

După câteva ceasuri dela începutul boalei, dacă te uiți cu băgare de seamă la pielea bolnavului, de sus până jos, vei găsi niște pete roșii mai mici sau mai mari, de diferite forme, pete care se întind văzând cu ochii. Petele pot fi acoperite de băsici. Uneori sub aceste pete se îngrămădește puroi alteori se însoțesc de gangrenă.

Brânca e o boală lipicioasă. Microbul ei — adică ființa care pătrunde în corp și dă boala — e cunoscut. E foarte tare și se găsește mai ales sub unghiile murdare și pe pielea murdară.

De aceia tăiați-vă des unghiile, spălați-vă cât mai des și fiți cu băgare de seamă când vă scărpinați. Brânca fiind o boală lipicioasă *și aflat de rea trebuie deci să vă feriți de ea. Duceți-vă la medic* imediat *ce simțiți că ați avea această primejdioasă boală. Cu cât vă duceți mai de grabă, la el, cu atât vă vindecați mai repede de ea.*

Știința doftoricească are azi destule mijloace să ne vindece de ea.

Ia aminte însă că mai ușor e să te păzești de o boală, decât s'o tratezi cu leacuri.

Nu ți se cere decât să fii curat neîncetat, să te hrănești bine, să ai grijă de stomacul tău, să te odihnești, să nu bei băuturi spirtoase și să nu pui buruiana dracului (Tutunul) în gură.

*

Sunt mulți dintre voi care asudă foarte mult la picioare.

Iată ce să faceți ca să scăpați de acest necaz:

Spălați-vă seara picioarele cu apă caldă și cu săpun. Apoi ștergeți picioarele bine. După câteva minute vârâți-le într'un alt lighean în care se găsește:

Formol 40 gr.
Apă rece 1 litru.

Stați în această doftorie cu picioarele, zece minute.

După aceia scoleți-le din lighean fără să vă ștergeți. Se vor usca de la sine.

Repetați aceasta timp de o lună la fiecare 7-8 zile.

Dr. Od. Apostol

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

JUDEC (Jude. Județ, judecă). Cuvânt străvechi românesc, judec vine de la latin. judex. Odinioară: stăpân credilar al unui sat sau comunitate, cu dreptul de judecată, subordonat sau nu unui Voevod. în epoca de orânduire patriarhală a Țării-Românești înainte de sec. 13. — Cu timpul, numirea de judec s'a întins la întreaga clasă socială a oamenilor liberi, stăpâni de moșie, boeri, însemnând în Țara-Român. până pe la 1700 pe omul liber, proprietar în opoziție cu omul serv sau român. „A judeca" de altfel, însemnă a libera din rumânie. — În Moldova, sub numele de Jude (plural: juzi), pare că se înțelegea în sec. 15 și capul unei sat (câte unul sau doi). Jurisdicția lui se chema „judecie".

• •

REGULAMENTUL ORGANIC. După războiul ruso-turc, prin tratatul de la Adrianopol, Rusia devine „putere protectoare" a țărilor române, și până la împlinirea despăgubirilor impuse Turcilor, le ocupă din Febr. 1829 până în Apr. 1834. Sub administrația lui Kisceff se promulgă la 1831 Regul. organic, pregătit de a. dunarea boerilor, un fel de constituție în care se prevedea și reglementa: Adunarea obștească (Camera), compusă din deputați boeri. Alegerea Domnului. Finanțele; recensământul; controlul. Raporturile între proprietari și țărani. Sfatul administrativ (guvernul); secretari de stat (miniștrii). Administrația. Comerțul, navigația. Carantina Armata: „Oștirea pământească". Justiția. Boerimea. Funcțiuni și pensiuni. Învățământ; eforiile. Monăstiri. — De și prea puțin liberal, R. O. a fost o instituție bună, fiindcă punea ordine într'o administrație înapoiată și introducea principiile unei guvernări mai moderne. Reg. Org. a rămas în vigoare până la Convenția dela Paris 1858.

• •

ORAȘENI sau târgovești. Populația din târguri sau orașe (bürger, bourgeois, din Apus) erea formată în primul rând din negustori și meseriași, însă nu forma în țările noastre o clasă propriu zisă și nu avea organizația burgheziei occidentale. Redusă la număr, târgurile fiind puține și în general mici, ea cuprindea mulți străini (Sași la început, apoi Balcanici, Poloni în M.). Negustorii, ca și meseriașii, erau grupați în bresle (corporații) ale căror reguli le cunoaștem foarte puțin până în sec. 18. Starea orășenilor e încă puțin studiată fie din lipsă de izvoare, fie din pricina însemnătatea ce avea față de cea boerească și de a locuitorilor de la țară. Puțini negustori mari (din cari ne-au rămas câteva nume încă din s. 16), trăiau printre boeri, cu cari se încuscreau. Organizarea celor mai vechi târguri cunoscute din T.-R. și Mold., e datorită Sașilor, încă din sec. 13. De atunci, ele se administrau de un sfat al pârgarilor (de obicei 12), având de cap de județ în T.-Rom. și pe solitar în Mold. În Transilvania, orașele fondate sau colonizate de Sași, au câștigat de timpuriu drepturi pe cari le-au păstrat, formând o burghezime ca în țările apusene.

• •

KALLATIS. Oraș antic grecesc la Mare, în Dobrogea unde e astăzi Mangalia. Fondat de coloni din Heraclea pontică, prin sec. 6. a. Cr. Ruine importante (zidurile cetății terme romane, sculpturi, inscripții, vase obiecte diverse). Înfloritor în epoca romană; mai târziu stațiune maritimă bizantină, apoi genoveză.

• •

POEZIA POPULARĂ, în bucățile eroice ce ni s'au păstrat (balade, cântece), cuprinde tradiții despre persoane ale căror fapte au isbit închipuirea populară, care i-a înconjurat în aceste poeme cu o aureolă legendară (Novac, Negru-Vodă, Ștefan, Mihai, Alimoș, Mihu, etc.). Colecții prețioase de p. p. sunt ale lui Alecsandri și ale lui Teodorescu G. Dem.

• •

HELIADE RĂDULESCU, Ioan, Literat, scriitor, fruntaș al redeșteptării culturale și naționale în Țara Românească. Unul din promotorii revoluțiunei și cap al guvernului provizoriu din 1848. (1802 † 1872).— Familia din Târgoviște.

• •

INFANTERIA. Organizarea modernă a armatei, în T.-Rom. și Mold., începu după Regulamentul Organic (1830). În Țara-Rom., se formară atunci: 3 regimente de miliții (inf.) de câte 2 batalioane și 1 escadron de cavalerie; în Moldova 1 regiment mixt („muscateri") de 1 batalion și 1 escadron. În plus, trupe neregulate de grăniceri. — După unire, sub Cuza (1860), efectivele infanteriei erau de: 6 regimente de infanterie și 1 batalion vânători (plus 9 batalioane grăniceri de pază). — La 1868, Principele Carol reorganizează armata: 8 regimente de linie, 4 batalioane de vânători: și 8 regim. de dorobanți cu schimbul a 4 batalioane (create în 1672). În campania din 1877, aveam 8 regimente de linie, 4 batalioane de vânători și 16 regimente de Dorobanți. Efectivele din 1916: 40 regimente de infanterie + 40 de rezervă; 10 de vânători, și regim. de grăniceri.

HAN (Khan). Titlul stăpânitorului sau Domnului Tătarilor. (Tăt. de la Oräm, Nogai, s. a.), Numele vechiu la popoarele mongole-tătare, era „Kagan" (Kaganul Hunilor, Avarilor, etc.). Expresia „Han-tătar" a rămas la noi din vremea năvălirilor tătărești.

• •

CAROL I, Regele României. Fiu al lui Carol-Anton Principe de Hohenzollern-Sigmaringen și al Josefinei Ducesă de Baden. (n. 20 Apr. 1839, † 11 Oct. 1914 Sinaia). — Domn al României 10 Mai 1866,— Rege 14 Martie 1881. Bun și înțelept cârmuitor, România se transformă și se ridică sub domnia lui în toate direcțiile, luând un loc de cinste printre puterile europene; oameni vrednici și patrioți îl ajutară în opera de desăvârșire a țării. (Lucrări publice, armata, finanțe, învățământ, ordine),—După declararea Independenței (10 Mai 1877), România luând parte la războiul ruso-turc, Princ. Carol fu comandant de căpetenie al trupelor ruso-române victorioase la Plevna. Neatârnarea fu consacrată pe câmpul de luptă. — În 1913, intervenția armată a României în Bulgaria puse capăt războiului balcanic. — Căsătorit (1869) cu Elisabeta Principesă de Wied. — Mareșe Suveran fu înmormântat în biserica Mon. Arges, reconstruită de el.

• •

NICOPOLI. Oraș la Dunăre, în Bulgaria. Pe un castel roman (Nicopoli ad Istrum) de la Traian, se ridică de Bizantini cetatea din evulmediu, luată în sec. 14 de Turci și ținută de ei cu o puternică garnizoană până în s. 19. Ca apărare înaintată, avea pe malu stâng al Dun., la noi, turnul (la Turnu-Măgurele de astăzi). — La 1396 Sept. o oaste condusă de Regele Sigismund, coprinzând și cavaleri germani, burgunzi și francezi (sub Jean de Nevers), și Români ai lui Mircea, porni contra Turcilor lui Baiazid. Bătălia avu loc lângă Nicopoli, unde ațiații creștini fură zdrobiți.

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

91. Se vor inscrie în ordine:
1, 6, 4, 2, 3, 7, 5.

92. Considerăm 45 ca sumă a cifrelor 1—9, adică:
1+2+3+4+5+6+7+8+9=45
O scriem pe dos:
9+8+7+6+5+4+3+2+1=45
Scădem
1+2+3+4+5+6+7+8+9=45
Rămâne:
8+6+4+1+9+7+5+3+2=45

93. Demostene n'avea dreptate pentrucă și la luna plină se vede mai puțin de jumătate din lună. Iar soarele luminează mai mult decât jumătate din pământ.

94. Literele sunt: X I H O.

95. În primul rând cele două numere de sus, din al doilea cele două de jos, din al treilea cel de sus și cel de jos, din al patrulea cele două de jos, din al cincilea, cel de sus și cel de jos.

96. DIN DOUĂ UNA

Moș Glumici s'a dus să cumpere o plapumă mare. Vânzătorul i-a dat una mai mare și alta mică, spunând că din cele două se poate face una singură, pătrată. „Pentru aceasta", spune el, „tai pe cea mare în trei bucăți și le reconstitui, într'un patrat perfect".

De spus e simplu, dar cum le tai?

*

97. PESCARII

Moș Glumici face parte dintr'un club de undițari. Sunt 7 membrii în club de undițari. Sunt 7 membri în atât de variat încât rareori sunt toți împreună. Unul vine zilnic, al doilea la fiecare două zile, al treilea la fiecare trei zile, și așa mai departe, toți dealtfel, la aceași oră a zilei. Puteți să socotiți și să aflați la câte zile se întrunesc toți deodată la pescuit?

*

98. SCÂNDURA ȘI FERĂSTRĂUL

Avem o scândură lungă de un metru și lată de 20 cm. Să o tăiem în 5 bucăți și să facem din bucățile rezultate un patrat.

*

99. PROBLEMA CU LIPITUL MĂRCILOR

Pe un carton cu 12 spații pentru lipit mărci, de forma celui din figură, să se lipească succesiv câte 4 mărci, grupate, în toate felurile posibile. (De pildă 1, 2, 3, 4, 1, 2, 5, 6, 1, 5, 9, 2, etc.

*

100. FUNDURI PENTRU MITITEI

Pe vremuri era mai răspândit obiceiul ca mititeii și fripturile să fie servite pe funduri de lemn.

E vorba acum ca, cine mai găsește 5 asemenea funduri să le așeze unul peste altul, astfel ca fiecare fund să fie în contact cu celelalte 4.

(Putem încerca și cu plăci vechi de gramofon).

Reportajele Zilei

Din țară

CUM VOR FI IMPROPRIETĂRIȚI CAVALERII ORDINULUI „MIHAI VITEAZUL"

Monitorul Oficial a publicat un decret lege de modificare a unui articol din legea privitoare la împroprietărirea Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul".

Articolul are următorul cuprins:

Loturile se vor destina de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, în înțelegere cu Guvernămintele respective numai pe terenurile disponibile arabile, proprietatea Statului, în Bucovina de Nord și Basarabia.

In aceleași regiuni pot fi împroprietăriți și membrii Ordinului „Mihai Viteazul", care au avut loturile în teritoriile cedate.

Acei care au optat pentru renta acordată prin lege Nr. 812 din 1941, nu mai pot reveni asupra opțiunii făcută.

Pentru Cavalerii care se găsesc la data de 7 Septembrie 1942 proprietari de terenuri arabile, pășuni, fânețe, vii, plantațiuni de pomi roditori și grădini de zarzavat, de cel puțin 10 ha., în regiunea de câmp și de 5 ha. în regiunea de deal, în Vechiul Regat și Transilvania, se pot destina și în localitățile unde au terenul, dacă Statul are disponibilități din care s'ar putea crea lotul de 25 ha. în hotar cu proprietatea Cavalerului, sau la o distanță de cel mult 5 km., ca astfel lotul împreună cu proprietatea Cavalerului să formeze o suprafață economică de cel puțin 35 ha. în regiunea de câmp și 30 ha. în regiunea de deal.

Școlarii care au dăruit pentru Palatul Invalizilor, citați pe națiune

Printre donațiile și contribuțiunile oferite de toată suflarea românească pentru armată, pentru Palatul Invalizilor și pentru ostașii răniți, s'au primit și se primesc de Președinția Consiliului de Miniștri numeroase daruri din partea unor elevi de școală primară și secundară, cari își mărturisesc în impresionante scrisori adresate Conducătorului Statului sentimente ce-i însuflețesc și dorința de a ajuta cu obolul lor strădaniile Patriei.

Aceste daruri reprezintă parte economiile personale mărunte, parte veniturile realizate de elevi prin mici serbări școlare, colinduri, etc., organizate sub conducerea înțelegătoare și vrednică a învățătoarelor și învățătorilor lor.

Pentru sentimentele patriotice mărturisite prin aceste donațiuni și pentru identificarea lor cu aspirațiile și grijile Neamului, Domnul Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului, a ordonat citarea pe Națiune a micilor donatori și donatoare.

MISIUNEA SLUJITORILOR BISERICII

Despre misiunea preotului a vorbit acum câteva zile I. P. S. S. Mitropolitul Nifon al Olteniei spunând că preoția este un har divin care emană din însăși Dumnezeirea Mântuitorului. Puterea pe care Isus a dat'o apostolilor și prin ei tuturor adevăraților slujitori ai Bisericii Lui, întrece marginile omenescului, de vreme ce prin ea apostolii și urmașii lor au fost în măsură să vindece boalele, să gonească demonii și să învie chiar morții.

Adevărata misiune a preotului, mai ales la noi în țară, trebue să se resimtă în toate domeniile vieții, atât la orașe cât și la sate.

CE SE INFĂPTUIEȘTE LA SATE

Căminele culturale sunt pătrunse de covârșitorul rol pe care-l au, mai ales azi, în vatra satelor.

Dăm câteva din înfăptuirile Căminului „G. Tutoveanu" din Sălceni Tutova; a împărțit satul în sectoare, vizitând gospodăriile și dând sfaturi. In 47 de case au fost adunate gospodinele care au învățat cum să prepătească mâncăruri bune. A ajutat cantina școlară cu 17.000 lei, ospătând zilnic cu pâine și ceai 60 copii. Proprietarul local Țăranu, a donat grâu pentru pâinea necesară cantinei. A plantat 15 ha. cu 122.000 puieți de salcâm, având procurați încă 100.000. Pentru localul Căminului s'au lucrat 15.000 cărămizi în 60 zile. Membrii Căminului au lucrat 186 zile la reconstrucția din temelii a bisericii.

*

In acțiunea de ridicare a felului de traiu al păturii rurale, au fost puse în construcție, în județul Vaslui, în vara anului trecut 2 centre administrative și 11 primării rurale, făcându-se reparații și adăogiri în alte 4 primării.

Deasemeni, a fost reluată construirea a 3 localuri de școli primare, a 10 biserici și a unui dispensar medical în comuna Dumești, care erau rămase neterminate din trecut.

Odată cu aceste lucrări, s'au mai făcut reparații parțiale la 76 localuri de școli primare, 20 biserici și la o bae comunală sitută în comuna Negrești.

In ceiace privește acțiunea de împietruirea drumurilor, conducătorii județului au destinat pentru acest scop suma de 1.100.000 lei, iar pentru construirea de poduri noui suma de 2.000.000 lei.

Ziua Mucenicilor printre răniți

Ziua Mucenicilor a fost prăznuită de elevele școalei profesionale gradul II de fete „A. T. Robescu" din Capitală" printre ostașii răniți dela spitalul Colțea.

Aceste eleve din clasa III-a și clasa II-a B. au colectat sumele necesare pentru a prepăti, în orele de gospodărie, tradiționalii „Mucenici" pe care i-au împărțit răniților în cadrul unei frumoase serbări organizate anume pentru eroii noștri.

Rănitii au fost adânc impresionați de felul cum au înțeles acești copii să vină în mijlocul lor cu cântece și poezii patriotice în ziua de Mucenici.

D. prof. dr. N. Hortolomei a mulțumit elevelor pentru minunata lor faptă.

La serbare a luat parte întreg corpul didactic.

Din străinătate

„LUPTĂM PENTRU PATRIA STRĂMOȘILOR NOȘTRI DAR ȘI PENTRU PATRIA COPIILOR NOȘTRI!"

D. Alfred Rosenberg, ministru al Reichului, a ținut o cuvântare cu prilejul unei manifestații național-socialiste. Printre altele, ministrul a spus că acest războiu nu este numai un războiu total în toate domeniile, ci și un războiu al concepției despre lume, adică al credinții în viață, în speranță, în viitor, fiind chiar un războiu pentru viață. Germania trebue acum să lupte pentru viață, căci altfel este nimicită fără luptă.

Cu acest prilej, ministrul a spus că „democația este exploatarea popoarelor pentru interese particulare, pe când bolșevismul exploatarea popoarelor pentru statul marxist".

Ministrul german a mai declarat că Reichul luptă tocmai pentru desființarea acestei exploatări. Toată nația germană crede în dreptatea ei și în necesitatea acestei lupte.

„Destinul și-a pus marea lui întrebare — a încheiat d. Rosenberg. Tot poporul german se luptă astăzi sub acelaș steag, pentru a-și realiza această soartă unică. Luptăm astăzi pentru patria strămoșilor noștri, dar și pentru patria copiilor noștri, cari trebue să primească odată roadele acestei lupte pentru libertatea Germaniei și siguranța Europei, pentru ca la rândul lor, să poată și ei asigura viitorul copiilor lor".

Cum a fost persecutată Biserica de către bolșevici

Ziarul catolic Italia, *care apare la Milano, publică un articol în care critică propaganda anglo-saxonă, care a încercat să susțină că în Rusia Sovietică s'ar fi produs o schimbare în domeniul religios.*

Intre altele, ziarul scrie: Toată lumea știe de mulți ani că biserica și toată viața religioasă a suferit în Uniunea Sovietică, în tot timpul, persecuții fără seamăn. Nu există nici un oraș în care bisericile să nu fi fost distruse, iar cărțile cu caracter religios să nu fi fost înlăturate din biblioteci.

Ceeace s'a petrecut în Rusia Sovietică seamănă cu cele petrecute în Mexic și cu ceeace comuniștii voiau să facă în Spania. Dealtfel, atitudinea bolșevicilor față de religie este în deobște cunoscută. Biserica și credincioșii au fost persecutați de bolșevici atât în Țările Baltice, cât și în Basarabia și în Galiția.

SE CEARTĂ „ALIAȚII"

Bolșevicii nemulțumiți de anglo-americani, și aceștia de bolșevici

Tot mai multe sunt dovezile care arată că tovărășia dintre englezi, americani și bolșevici este sortită să se năruiască.

Sovieticii își dau seama, și-și spun tot mai pe față nemulțumirea, că anglo-americanii vor să scoată castanele răboiului din foc cu mâna bolșevicilor, iar englezii și americanii se arată îngrijorați de planurile cotropitoare ursite de Stalin.

Vicepreședintele St.-Unite a spus alaltăeri că, dacă America și Anglia nu vor izbuti să se înțeleagă de pe acum, e primejdie să se deslănțuie un al treilea războiu mondial.

Pe de altă parte, ambasadorul Statelor Unite la Moscova a făcut această declarație care a stârnit furia bolșevicilor:

„Până acum n'am găsit în ziarele rusești nici un cuvânt de mulțumire pentru ajutorul material pe care Rusia îl primește de la Statele Unite în baza legii de împrumut și închiriere sau prin mijlocirea Crucii Roșii Americane".

După părerea mea, rușii se poartă astfel fiindcă voiesc să arate că ei duc singuri povara războiului și că nu se bizue decât pe mijloacele lor proprii".

ARTILERIA DEALUNGUL VEACURILOR

Ce a făcut Germania în domeniul construirii tunurilor

Profesorul dr. Erich Muller, cunoscutul constructor de tunuri al uzinelor Krupp, a făcut o dare de seamă cu privire la progresul artileriei.

Profesorul a subliniat faptul că timp de cinci secole artileria nu a făcut nici un progres, până în momentul când Alfred Krupp a reușit, acum un secol, să întrebuințeze oțelul topit la fabricarea țevilor de tun.

Uzinele Krupp au avut nevoie numai de 15 ani pentru a perfecționa fabricarea țevilor de tun din oțel, metodă care apoi s'a răspândit în lumea întreagă.

Descoperirea pulberii fără fum, a muniției explozive și a frânei de tragere, reprezintă noulle etape în domeniul propășirei artileriei în cursul anilor următori.

In construirea noullor arme, problema consta în primul rând în trecerea dela războiul de tranșee la ofensiva bazată pe mișcare. Acest principiu cerea ca tunurile să nu aibă o greutate care să fie mai mare decât aceea a armelor din primul războiu mondial, însă să se bucure de o putere cel puțin de două ori mai mare. O importanță deosebită o are rezolvarea problemei artileriei supra grele, problema punându-se în special pentru distrugerea liniei Maginot, a cuirasclor de oțel și a întăriturilor de beton armat groase de mai mulți metri. Aceste tunuri supra grele trebuiau să aibă o bătaie cu mult superioară.

D. dr. Muller continuă: Atunci când noi auzim că un anumit tun poate să fie pus în baterie sau ridicat într'o singură zi și transportat în orice alt loc, cu ajutorul căiei ferate, noi putem să ne dăm seama de marile progrese făcute de tehnică. Este firesc lucru că toate felurile de tunuri au o importanță hotăritoare din punct de vedere militar. Artileria de câmp are nevoie de cea mai mare mobilitate, artileria anti-aeriană are nevoie de cea mai rapidă cadență a tirului, iar artileria de fortăreață trebue să fie cât mai puternică.

D. dr. Muller a atras apoi atenția asupra faptului că Germania a renunțat, în domeniul materiilor prime, la folosirea materiilor menite să ducă la economii, organizând astfel cât mai bine fabricarea armamentului său.

D. dr. Muller a terminat astfel: „In cursul ultimului războl mondial s'a căutat să se rezolve numai problema intensificării capacității de armament. Dela 1934 și până la 1938, uzinele Krupp au început totuși să construiască noui arme bazate pe principii tehnice cu totul noui. Dela începutul războiului actual și până azi numărul armelor s'a dublat, fapt care nu a fost posibil decât grație nebănuitei desvoltări a tehnicei".

Colhozurile sovietice nu vor să lucreze

Soldații roșii povestesc că în districtul Kazliarsk, unde se găsesc raioanele de cultură ale bumbacului, recolta a rămas neculeasă și plantații întregi zac sub zăpadă. Colhoznicii se plâng că în colhozuri a rămas puțină mână de lucru. Deaceia ei privesc cu mare îngrijorare campania însămânțărilor de primăvară. In afară de aceasta, mai este încă o cauză, pentru care colhodnicii neglijează culturile tehnice: predarea obligatorie a producției și plata sub cost de către Stat, a produselor predate. Aceeași situație este și în colhozurile de cultură ale bumbacului ce se află în republicile asiatice centrale.

Acolo exista următoarea ordine: în schimbul furnizării materiei prime pentru economia rurală, colhozurile primesc pâine, care trebue adusă.

In acest an, pâinea s'a transportat într'o cantitate prea mică și în afară de aceasta, înainte de a ajunge la țăran, a fost consumată de numeroase formații militare și de refugiați. Cum se vede, îndemnul în economia rurală socialistă este foarte mic și colhoznicii declară că în această primăvară autoritatea sovietică prin nicio măsură nu-i va putea constrânge să semene bumbac în cantitatea prevăzută de planul de stat. Astfel că se prevede o mare scădere a producției bumbacului și desigur această scădere va avea puternice urmări asupra industriei de războiu.

ULTIMELE ŞTIRI

INTERNE

O faptă care vorbeşte dela sine

In aceste timpuri, când tot ce este român caută să contribue la ajutorarea celor aflaţi în nevoie şi în special a ostaşilor rămaşi invalizi, menţionăm fapta d-lui C. Botez, directorul soc. „Odester", care prin Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale, a dăruit din veniturile salarizării sale, o grapă şi un plug la doi invalizi din Spitalul Z. I. 307.

Acest gest patriotic, socotit de donator drept o obligaţie faţă de jertfele eroilor, formează o pildă pentru alţii.

Pedepse pentru cei cari nu respectă legea camuflajului

In ciuda sfaturilor cari au fost date mereu, se găsesc încă unii nesăbuiţi ce nu respectă măsurile de camuflare a luminilor.

Astfel în lunile Ianuarie şi Februarie 1943, au fost condamnaţi în Capitală 517 contravenienţi la legea camuflajului şi anume:

1, la 2 ani închisoare
1, la 6 luni închisoare
1, la 2 luni închisoare
2, cu 20.000 lei amendă
16, cu 10.000 lei amendă
45, cu 5.000 lei amendă
451, cu amendă dela 2.000 la 5.000 lei.

O manifestaţie în cinstea României la Roma

La Roma a avut loc o manifestaţie organizată de grupul universitar fascist din capitala Italiei în onoarea României.

D. prof. Isopescu, profesor de limba şi de literatura română la Universitatea din Roma a rostit o conferinţă asupra latinităţii limbii române.

Manifestaţia s'a terminat print'un concert de arii şi dansuri populare româneşti executându-se şi muzică scrisă de compozitori din cele două ţări.

EXTERNE

Eroi dela Stalingrad oaspeţi în Bulgaria

200 ofiţeri şi soldaţi germani care au participat la luptele dela Stalingrad au sosit la Skoplje în concediu de odihnă. Ei au fost primiţi la gară de către o companie de onoare şi de către fruntaşii autorităţilor.

Statele Unite se tem de un atac aerian german

Primarul general din New-York, d. Laguardia, a prevenit populaţia la radio de un eventual atac german.

„Nu este deloc exclus", a declarat d-sa, „ca germanii să întreprindă un atac de surprindere sau simulat asupra coastei de

In teritoriile eliberate, Duminica a fost reintrodusă ca zi de odihnă şi sărbătoare

In regiunile răsăritene, eliberate de armata germană şi română, toate straturile populaţiei muncitoare sunt recunoscătoare autorităţilor pentru introducerea zilei de repaos şi sărbătoare comună: Duminica.

Pentru populaţia lipsită de această zi timp de aproape 25 de ani, reintroducerea Duminicii ca zi de sărbătoare şi repaos, este un mare eveniment. Tineretul, mai ales, nu ştia ce înseamnă Duminica. In timpul bolşevicilor, membrii familiilor n'au avut posibilitatea să se adune şi să petreacă o zi întreagă. Ei erau răsleţiţi şi aceasta intra în vederile bolşevicilor. Germanii şi Românii au dăruit populaţiei Duminica, zi de odihnă pentru toţi şi prin aceasta icoana unei societăţi sănătoase bazată pe viaţa de familie. Numeroasele manifestări de recunoştinţă ale populaţiei, fie prin scrisori, fie prin cuvinte, sunt cea mai bună dovadă a bucuriei, care acum domneşte în mijlocul populaţiei eliberate.

Guvernele slave dela Londra împotriva Moscovei

Voinţa trufaşă a Moscovei de a stăpâni asupra tuturor popoarelor slave şi atitudinea lor împotriva Poloniei şi a generalului iugoslav Mihailovici cunoscut ca anglo-fil, au provocat o vie îngrijorare la Londra.

De aceea guvernele slave stabilite în capitala Angliei, încearcă să pună la cale o înţelegere generală între ele împotriva Moscovei.

Tâlcul realegerii preşedintelui republicei turce

A şaptea mare adunare naţională a Turciei a ales din nou pe d. Ismet Inonu, preşedinte al Republicii turce.

Acest vot prin care reprezentanţa naţională turcă a arătat voinţa naţiunei întregi, ca acela care a fost prietenul şi colaboratorul devotat al marelui conducător Ataturk să continue prezidarea destinelor Turciei, întăreşte încrederea pe care poporul turc o are în politica de neutralitate pe care preşedintele republicei şi guvernul turc au dus-o dela începutul războiului.

Manifestaţii împotriva Angliei şi Statelor Unite

Cu prilejul reprezentării unui film american la Sevilla (Spania), spectatorii au strigat: jos Anglia! jos Statele Unite! „Ura" pentru divizia Albastră şi au cerut ca Gibraltarul să fie înapoiat Spaniei de către englezi.

Impotriva luxului

Uniunea femeilor bulgare a adresat un apel către toate femeile bulgare, cerând de a evita orice lux în numele patriei. Femeia bulgară trebue să se mulţumească cu o îmbrăcăminte simplă şi să se pună absolut în serviciul patriei.

Locul poporului ucrainian

Conducătorii bisericii ortodoxe de pe lângă comisariatul Reichului din Ucraina, a adresat preoţilor şi credincioşilor în apel în care, între altele, se spune:

Poporul ucrainean trebue să fie şi el gata să-şi ocupe locul ce i se cuvine în marea familie a popoarelor civilizate din Europa. O soartă mai bună a popoarelor nu poate însă să fie dobândită decât prin muncă, prin renunţări şi cu sacrificii. Tineretul ucrainean are datoria de a ajuta poporul german şi de a lua locul tinerilor germani la munca câmpului şi în atelierele uzinelor.

Totodată, aceasta este cea mai bună şcoală pentru dobândirea ordinei, disciplinei, organizarea şi întărirea Patriei. De atitudinea ucrainienilor va depinde soarta viitoare a Patriei noastre, precum şi viitorul poporului nostru.

Arabii sunt indignaţi

Sforţările făcute în Africa franceză de nord - americani şi de englezi au reuşit să ducă la desfiinţarea măsurilor luate împotriva evreilor de către guvernul din Vichy.

Desfiinţarea măsurilor împotriva evreilor a provocat indignarea populaţiei arabe, care vede în această desfiinţare o întărire a hotărârilor de care evreii se bucură în propria lor ţară. Autorităţile au luat măsuri severe pentru a împiedeca tulburările ce se vor produce neapărat.

1943 MARTIE 31 Zile

Răs. soarelui 6,27 SĂPT. 11 Ap. soarelui 17,56

JOI

11

ORTODOX: Sfinţitul Patriarh Sofronie.

CATOLIC: Eulogiu

PROTESTANT: Rosina, Ercia

Zile trecute 69

Zile rămase 296

« Cot la cot, umăr la umăr, să împlinim o nouă Românie, curată mândră şi puternică »
(Mareşal Antonescu)

Comuniştii răspândesc manifeste în Elveţia

Manifeste clandestine au fost răspândite zilele acestea în marile uzine din regiunea industrială din Elveţia Orientală.

Aceste manifeste au fost lansate de centre comuniste, după cum arată chiar cercurile marxiste şi de stânga.

Victimele atacurilor aeriene în Franţa

Se anunţă că ultimul bombardament britanic la Saint-Nazaire (Franţa) a făcut numeroase victime în populaţia civilă. Au fost număraţi până acum 33 morţi şi 30 răniţi grav.

Barbaria atacurilor engleze

Profesorul bulgar Ghenof scrie într'un ziar din Sofia că barbaria atacurilor teroriste engleze împotriva populaţiei civile germane, nu este îndreptăţită. Anglia a fost totdeauna cea care a provocat. Timp de 10 luni, Germania nu a atacat Londra şi dacă englezii nu ar fi atacat Berlinul, germanii nu ar fi răspuns acestui atac.

10.000 de studenţi egipteni în grevă

Zece mii de studenţi egipteni au declarat grevă şi au manifestat împotriva Angliei şi a guvernului egiptean. Când poliţiştii au încercat să împiedice manifestaţia lor, studenţii au aruncat cu pietre. Au fost arestaţi numeroşi studenţi. Ceilalţi au continuat să protesteze şi au cerut să li se dea asigurări că Egiptul nu va intra în războiu alături de Anglia.

Populaţia musulmană îndemnată să se ridice împotriva americanilor

In Alger, toate zidurile au fost acoperite cu afişe, prin care populaţia era îndemnată să manifesteze împotriva americanilor.

Autorităţile de ocupaţie au făcut mai multe arestări, numărul persoanelor închise ridicându-se la peste o sută.

Foarte mulţi naţionalişti musulmani vor fi daţi în judecata tribunalelor de război.

Munca obligatorie în Serbia

Intre 15 şi 23 Martie se va face la Belgrad examinarea medicală a tinerilor din contingentele 1912 — 1916, care urmează să presteze serviciul muncii obligatorii.

Oamenii din contingentele 1917 — 1921 au fost examinaţi şi în ziua de 9 Martie vor părăsi Belgradul spre a merge la locurile unde vor executa munca obligatorie.

Serviciul muncii obligatorii începe în ziua de 12 Martie şi va dura patru luni.

Greutăţile financiare ale Canadei

Situaţia financiară a Canadei devine din ce în ce mai grea din cauza cheltuelilor de război şi a creditelor acordate Marei Britanii, credite care până acum se ridică la 2 miliarde de dolari canadieni.

Ministerul de Finanţe al Canadei a declarat în Cameră că în cursul anului financiar ce va începe la 1 Aprilie a. c., cheltuelile militare vor fi simţitor sporite, cifrându-se la 3.320.000 dolari.

Oratorul a cerut populaţiei să facă economii şi să subscrie la împrumuturile destinate acoperirii cheltuelilor de războiu.

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

Succesele germane

în împrejurimile Harcovului sunt tot mai importante

Teatrul principal de activitate pe frontul răsăritean s'a mutat în sectorul sudic, unde operaţiunile ofensive germane iau o amploare tot mai mare. Mişcările formaţiunilor blindate germane din împrejurimile Harcovului au ca rezultat succese hotărîtoare pentru soarta frontului din acest sector.

Săgeata de atac germană progresează dinspre sud şi sud-vest spre nord, pe un front larg, trecând prin apropiere de Harcov la abia 20 km., astfel încât au fost cucerite mai multe şosele şi căi ferate importante ce se îndreaptă din spre Harcov în spre vest. Linia ferată Harcov Poltava a fost trecută în mai multe locuri, iar localităţile Valki şi Liubotin au fost reocupate, cu toată dârza apărare bolşevică.

Aviaţia germană şi aliată a avut o parte de seamă la acest succes, bombardând cu rezultate bune, concentrări de trupe şi mişcări de retragere sovietice.

In sectorul vecin la sud-est de Harcov, în marele cot al Doneţului şi la sud de Izium, trupele germane au progresat deasemenea.

Pe Doneţul superior, precum şi pe Doneţul central, nu s'au semnalat decât uşoare lupte locale.

La capul de pod al Kubanului, situaţia se menţine neschimbată. La sud de Novorossisk, elemente de şoc şi de recunoaştere germane i-au supraveghiat pe sovietici. Din notele şi declaraţiunile prizonierilor luaţi aci, rezultă că sovieticii au pierdut până acum în cursul încercărilor de debarcare din Golful Zemskaia, în afară de un numeros material de războiu, vre-o 4000 de morţi şi răniţi.

Bătăliile defensive din sectoarele de luptă Orel şi Staraja-Russa au continuat şi în ultimele 24 ore. Diviziile germane au ţinut piept sovieticilor cari atacau cu formaţiuni masive de infanterie. Sovieticii n'au reuşit să înregistreze în nici un loc câştiguri de teren.

In faţa Leningradului artileria grea germană a continuat bombardarea instalaţiunilor industriale din oraş.

SITUAŢIA MILITARĂ IN TUNISIA

In Tunisia, grupul german care operează pe litoral la vest de Cap Serrat a întâlnit în cursul zilei de 8 Martie o rezistenţă mai mare şi a fost silit să-şi întrerupă pentru un moment mişcările. Până acum nu erau decât trupe britanice la nord. In ziua de 8 Martie au intrat însă în acţiune şi trupe americane. Se pare că ele au fost transportate în acest sector pentru a-l întări, în prezenţa presiunii crescânde germane.

Rezultă din toate acestea, că după slabele experienţe făcute cu prilejul acţiunilor independente ale diviziilor americane din sud-estul Tunisiei, comandamentul suprem al trupelor nord-americane, generalul Eisenhower, preferă să repartizeze formaţiile americane în sectoarele ocupate de britanici sau de mercenari francezi, spre a evita înfrângeri ca cele dela Sidi Bu Zid şi Sbeitla. Această presupunere este confirmată prin faptul că şi în regiunea Usseltia s'a constatat prezenţa unor formaţiuni americane intercalate printre formaţiile engleze.

Activitatea aeriană a fost puţin importantă, în ultimele 24 ore, de ambele părţi.

In Mediterana, avioane de vânătoare italiene, care escortau un convoi, au respins un atac dat de avioane engleze, dintre care 5 au fost doborîte.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", Bucureşti, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30) înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 11 III.1943